

PharmaNEWS

ODBORNÝ ČASOPIS • 11-12/2016

INTERNET MĚNÍ LÉKÁRNY

Silvanols Green Pharma

přírodní terapie z panenské přírody Lotyšska

Jedno z nejčistších prostředí na světě a neutuchající zájem zakladatelky, paní PharmDr. Levy Lemaine, o přírodní zdroje, které léčí, dali za vznik společnosti Silvanols, která se za 20 let stala leaderem v přírodní léčbě v Lotyšsku, Litvě a Estonsku.

Společnost Silvanols Green Pharma vyrábí volně prodejná léčiva, zdravotnické prostředky a přírodní doplňky stravy s využitím léčivé síly přírody a snaží se tak být blíže k lidem po celém světě s vizí stát se leaderem v evropských zemích.

Silvanols neustále vyvíjí inovativní produkty a její výsadou je použití pouze čistě přírodních ingrediencí při zachování jejich cenných vlastností. Tyto parametry zajišťuje použitím šťávy z lesních plodů lisované za studena, která je tajemstvím příjemné chuti a popularity vyráběných balzámů a sirupů.

PRODUKTOVÉ PORTFOLIO

Tím, že Silvanols kombinuje poznatky o přírodních látkách s moderními technologiemi, vytvořil portfolio skládající se z více než 30 originálních výrobků pro různé indikace. Na český trh přichází se sedmi klíčovými brandy, prostřednictvím kterých chce oslovit pacienty i odbornou veřejnost.

Produkty Silvanols jsou vyráběny v nejrůznějších lékových formách, jako jsou: tablety, kapsle, spreje, balzámy, sirupy a gely. Výsadou portfolia je přírodní složení bez laktózy, lepku a geneticky modifikovaných organismů, což značně rozšiřuje možnosti užívání těchto preparátů různými rizikovými skupinami. Bezpečnost pro děti je prioritou, což jen potvrzuje schválení „lotyšským sdružením pediatriů“, které umožňuje použití značky kvality „Recommended by Latvian Association of Pediatricians“ na vybrané produkty.

KVALITA A ROZVOJ

Společnost se pyšní velmi moderními laboratořemi a výrobou, které jsou certifikovány evropským GMP, jakož i systémy jakosti ISO 13 485 a ISO 22000.

Silvanols je součástí Olainfarm Group, rozsáhlé skupiny, která zahrnuje přední farmaceutické výrobce v pobaltských státech jako je společnost Olainfarm a řetězec lékáren, 'Latvijas Aptieka'.

Společnost Silvanols ale nadále zůstává věrná svým základním hodnotám, jako jsou zdroje z přírody, čistota, účinnost a bezpečnost, jakož i kvalita života, radost ze života a optimismus, který prostupuje každým aspektem společnosti.

Tyto hodnoty umožňují Silvanolsu být vedoucím výrobcem na domácím trhu v segmentu přírodních léčivých přípravků, zatímco vytrvale pokračuje ve své expanzi, aby svými produkty dokázal světu, že příroda léčí!

Larfasol sprej 20 ml

Čistě přírodní, efektivní a bezpečné řešení při bolesti v krku. Produkt na bázi silných bylinných olejových extraktů, díky kterým zůstává v krku i po zapití. Zdravotnický prostředek

Pohodový předvánoční čas!

Pěkně nám to zase uteklo. Za měsíc a kousek máme Vánoce. Jste připraveni? Já se o to snažím a bedlivě se připravuji už na první advent. Letos bych opravdu chtěla mít už věnec na stole a pálit první svíčku, jenže to děsně letí a advent je už 27.11.! No, nenecháme se rozhodit, čas nezastavíme, takže makáme, ať máme vše hotové ☺.

A máme pro vás další novinku. Ve spolupráci s Euni.cz se konference Pharma News budou objevovat v nové aplikaci. Stáhněte si ji do svých chytrých telefonů, je k dispozici jak pro Apple iPhone, tak pro Android. Pohodlně se pak můžete přihlásit na jakoukoliv naši konferenci přímo z vašeho mobilu.

Jste krásní a sebevědomí? Tak to je pokračování naší nové rubriky, tentokrát na téma: Bezjizvá operace prsou. Zvětšení prsou je v současné době velmi běžná záležitost a provádí ji úspěšně řada pracovišť. Není však zvětšení jako zvětšení. Lišit se mohou ve velikosti, tvaru a kvalitě implantátu, ale především typem řezu a precizností jeho provedení. O tom všem nám povypráví MUDr. David Tomášek z pracoviště Precizia.

Těšíme se na vás na našich posledních konferencích tohoto roku v Praze a Plzni. Na rok 2017 jsou již termíny naplánované, sledujte nás proto na www.pharmanews.cz nebo na Facebooku.

Krásné Vánoce, perfektní start do nového roku, hodně štěstí a zdraví!

Na viděnou v roce 2017☺.

PHARMA NEWS

Odborný časopis pro lékárníky a asistenty
11–12/2016, ročník XVI (vychází 5x ročně)

ŠÉFREDAKTORKA: Jana Jokešová

REDAKČNÍ RADA: Prof. MUDr. Vladimír Tesař, DrSc., I. Interní klinika VFN UK; Doc. RNDr. Jiří Portych, CSc., předseda Lékopisné komise MZ; Zdeněk Rosenbaum, spisovatel

SPOLUPRACOVNÍCI REDAKCE: Filip Rosenbaum, PharmDr. Andrea Kleinová, Rudolf Hála, Mgr. Lucie Zimová, RNDr. Lenka Grycová Ph.D., Ing. Vít Syrový, PharmDr. Tereza Holbová

REDAKCE: Helena Johnová – inzertní manager, 777 268 259, Pharma News s.r.o., Jakobiho 326, 109 00 Praha 10, tel: 274 861 189, e-mail: pharmanews@pharmanews.cz

ADRESA PRO ČTENÁŘSKÉ DOPISY: Pharma News s.r.o., Jakobiho 326, 109 00 Praha 10

VYDAVATEL: Pharma News s.r.o., Jakobiho 326, 109 00 Praha 10 • IČO: 278 75 121 • Místo vydání: Praha • Vychází: 16. 11. 2016

GRAFICKÁ ÚPRAVA A REPRODUKCE: Art D, Grafický ateliér Černý s.r.o., Žirovnická 3124, 106 00 Praha 10

TISK: EUROPRINT a.s.

MK ČR E 10677

Spis. zn. – odd. C vložka 123365, vedená MS v Praze
23. 3. 2007

Redakce nemůže ověřovat všechna fakta uvedená v příspěvcích a inzerátech. Za pravdivost, věcnou správnost a původnost příspěvku odpovídá jeho pisatel. V zájmu svobody slova zveřejňuje redakce i ty příspěvky a inzeráty, jejichž obsahem se neztotožňuje. Z delších příspěvků vybírá nejpodstatnější myšlenky a vyobrazuje si právo jejich rozsah krátit.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby redakce nevrací. Bez vědomí a souhlasu redakce nelze publikované materiály dále rozšiřovat.

Jana Jokešová

+ - =

ÚČETNICTVÍ HORÁČEK

ÚČTO • DANĚ • MZDY

PŘEHLEDNĚ, JEDNODUŠE, SROZUMITELNĚ

NABÍZÍME VÁM

- kompletní servis
- vedení účetnictví a mezd
- daňové poradenství
- import dat z Vašeho systému do účetnictví ve formátu xls.
- terminálové připojení

Kancelář: Bezručova 410/31, 251 01 Říčany
E: info@ucetnictvi-horacek.cz, **T:** 313 103 059,
M: +420 734 261 569, **www.ucetnictvi-horacek.cz**

- 3 / Novinky
- 4 / Televize a internet mění lékárny
- 6 / Reexport – Je nový zákon jen bouří ve sklenici vody?
- 8 / Celiakie – neviditelný problém
- 12 / Celiakie je zrádná nemoc
- 13 / Informace pro uživatele datových výstupů poskytovaných SÚKL
- 14 / Atopická dermatitida
- 16 / Choroby dutiny ústní a jejich farmakoterapie
- 20 / Nové trendy v léčbě bolesti
- 22 / Má homeopatie své místo v dnešním konceptu lékařské péče?
- 23 / Jak předcházet osteoporóze?
- 24 / Krátké zprávy
- 25 / FIXAplast představuje nový hřejivý relaxační gel WARM
- 26 / MUDr. David Tomášek: Bezjizvá operace prsů
- 29 / Recepty
- 30 / Královédvorský – kraj romantických šílenců
- 32 / Křížovka
- 33 / Ovocné tyčinky Dr.Light Fruit – Jiný způsob jak dodat vitamíny a minerály do organismu!

8

29

14

30

Foto: Ladislav Válek

Pro čistý a průchodný nos

Začněte s ACC® již od prvních příznaků

**Uvolňuje nos
a zvlhčuje sliznici.**

**ACETYLCYSTEIN PŮSOBÍ PŘÍMO NA HUSTÝ HLEN,
ROZPOUŠTÍ HO A USNADŇUJE TAK VYSMRKÁNÍ.**

**POMÁHÁ KE STABILIZACI NOSNÍ SEKRECE PŘI RÝMĚ
A PŘEDCHÁZÍ TVORBĚ BAKTERIÁLNÍHO FILMU.**

Sandoz s.r.o., Nagano III, U Nákladového nádraží 10, 130 00 Praha 3,
telefon: +420 221 421 611, fax: +420 221 421 630
web: www.sandoz.cz, e mail: office.cz@sandoz.com

SANDOZ A Novartis
Division

ACC® Nosní sprej – zdravotnický prostředek. N-acetyl-cystein je mukolytikum, které rozvolňuje hustý hlen, který lze snadno vysmrkat a udržet si tak čistý nos. Hypertonický roztok napomáhá snížit otok sliznice nosní dutiny, čímž zprůchodňuje dýchací cesty.

Dávkování: Dospělí a děti od 3 let 2–3 vstříky do každé nosní dírký 3x–4x denně, v případě potřeby i častěji.
Čtěte pozorně příbalový leták.

NOVĚ od DOVES FARM

Bio Flapjacky bez lepku slazený agávovým sirupem

K dostání Globus Ostrava, zdravé výživy Praha a okolí

www.dovesfarm.cz

Svědění, pálení, výtok?

ovocan

Funguje to!

Kombinace pro rychlou
úlevu i prevenci
při vaginálních obtížích.

ústý na lačno 1-0-1

+

1 na noc do pochvy

BAT MARKETING s.r.o., Polní 1007, 664 42 Brno – Modřice

4+1

4+1

sirup PDK/APA: 3371250
tablety PDK/APA: 3383222

Doplnek stravy
Pestrá, vyvá-
žená strava
a zdravý ži-
votní styl jsou
důležitými
faktory zdraví.

BEZ
KONZERVA-
ČNÍCH
LÁTEK

BEZ
UMĚLÝCH
SLADIDEL

BEZ
PRIDANÝCH
BARVIV

GENERICA®

IMMUNE AKUT sirup, tablety

Sirup a tablety na akutní podporu imunity. Sirup je vhodný pro děti od 1 roku, tablety pro dospělé, těhotné i kojící ženy.

Doporučená cena
pro pacienta **sirup 136 Kč**

Doporučená cena
pro pacienta **tablety 140 Kč**

> extrakt z bezu černého
> směs nukleotidů

> přírodní vitamín C
> zinek

www.generica-bohemia.cz

Doporučím

Vám jen to, co
své **mamince**
nebo svým **dětem.**

Magistra
Lékárny

Televize a internet mění lékárny

Nízké ceny s velkým odstupem následuje příjemný personál a snadná dostupnost. Tak bychom mohli shrnout výsledky 2 roky starého průzkumu, který si nechala udělat společnost Magistra. S Ing. Lubomírem Caltou, výkonným ředitelem lékárenské sítě Magistra jsme si popovídali nejen o aktuálním dění, o tom, jak se vnímání pacientů a klientů lékáren za uplynulé dva roky změnilo, a také o boji internetových technologických titánů o pacienty.

Jaký máte dojem z pohledu klientů na lékárny po dvou letech od zmiňovaného průzkumu? Pořád platí, jediným tahákem jsou nízké ceny?

Naštěstí se nemusíme spoléhat pouze na dojmy. Nízké ceny jsou pro zákazníka pořád velmi důležité, ale nejsou tím, co tvoří dlouhodobý vztah. Nízká cena je spouštěč pro možné získání pacienta, nikoli tím co je dostatečné pro jeho udržení. Máme čerstvý průzkum z října tohoto roku, kde je určitý posun v preferencích klientů a v přístupu k lékárnám celkem patrný. Abych byl konkrétnější, ceny tedy pořád hrají nejvýznamnější roli při výběru lékárny, stejně

jako její poloha, nicméně osobní zkušenost s lékárnou a odbornost personálu už cenám a doplatkům takřkajíc dýchají na záda. Rozdíl už není tak markantní, jako před dvěma lety. Rostoucí síla internetu nebyla žádným překvapením.

Velkou změnou je také mediální komunikace lékárenských sítí, jestli jsem si všimla dobře.

Ano. Počet odvysílaných zpráv a velikost mediálních kampaní jednotlivých lékárenských sítí skutečně roste. Dr.Max výrazně zesílil svou televizní kampaň. Na začátku roku se v televizi objevily

kampaně sítě BENU. Na letošní rok jsme se v MAGISTŘE rozhodli zvýšit objem mediálních investic o více než čtvrtinu, jelikož vnímáme důležitost kvantity zpráv. Stále je pro nás velmi důležitá i kvalita zprávy pro naše pacienty a zákazníky. Komunikací: „Doporučíme Vám jen to, co mamince nebo svým dětem“, vyjadřujeme osobní přístup lékáren Magistra ke svým pacientům.

A jak se na „mediální masáž“ dívají pacienti?

V preferencích klientů se to samozřejmě pozitivně projevuje. Více než polovina

uvedla, že upřednostňuje síťovou lékárnu před nezávislou. Co si klienti představují pod pojmem síťová lékárna, je celkem jasné. Jsou to ty lékárny, které znají z médií, nebo je dokáží jasně identifikovat. I když čísla v kolonce „dobrá zkušenost“ byla u obou typů lékáren podobná, pojmy jako věrnostní karta a další výhody se objevují jen u lékáren síťových. Tak to pacienti vnímají. Pro úspěšné provozování lékárny nestačí tedy jen profesionální přístup, nebo jen hluboce lidský přístup. Velký význam má komunikace výhod pro pacienty v televizních kampaních. Rostoucí vliv mají i nová média. Začíná stárnout a tedy být i stálými návštěvníky lékáren generace, která internet používá běžně.

Lékárny Magistra komunikovaly v poslední době výhody pro pacienty i lidský přístup opravdu poctivě. Jak uvedená kampaň probíhala a jaký je její efekt?

Při představení televizní kampaně Magistra našim členům, mně spontánně lékárníci říkali, že se snaží pomoci svým pacientům doporučením, výběrem léků, jako by to byli jejich blízcí. Tím mě jen utvrdili v naší snaze pomoci kamenným lékárnám komunikovat s pacienty péčí a kvalitou, s jakou k nim přistupují. Myslím, že se nám podařilo popsat velmi jednoduše a jasně vztah lékárníka k pacientovi. Lékárny se kampaní zviditelnily v očích zákazníků a jasně jim řekly, jak se k nim chtějí chovat a současně jim poskytnout cenově výhodné nabídky. Z dat, která máme z lékáren, je vidět, že kampaň měla pozitivní dopad na návštěvnost lékáren a zvýšení obrátů nejen akčních produktů, ale zejména celých produktových kategorií. Zákazníků prostě přišlo více. Co se týče lékárníků, uvedu jen 2 čísla. Před kampaní v síti bylo 142 lékáren a nyní jich je 207.

Televize tedy opravdu funguje. Ale co další možnosti? Zmínil jste rostoucí sílu internetu. Jaký je tedy váš pohled na moderní internetové technologie v lékárenství?

Vše ale záleží jen na tom, s jakým cílem moderní internetové technologie používáte. Bez znalosti zákazníků a aktivního věrnostního systému se v budoucnu neobejdeme. Nejdále v tomto směru jsou specializované internetové obchody a sítě se zaměřením na internetový prodej v maloobchodě. Pohledů na využití moderních technologií je několik. Pokud

se pamatují prvním, kdo využil silně internetovou komunikaci na pacienty, byla a stále je Lekarna.cz. Mezičase se pokusila vytvořit řetězec kamenných lékáren a spojit výhody náboru a výdeje pacientům na kamenných lékárnách s lékárnou internetovou. V zásadě komunikovala na pacienty kamenných lékáren a nabízela jim možnost prodeje léků a zboží na internetu. Následně Lekarna.cz kamenné lékárny prodala a soustředila se pouze na internetový prodej. Jiný případ je Pilulka CZ, která neměla řetězec vlastních lékáren. Využila tedy lékárny CoPharm a nabídla jim možnost spolupráce s internetovou lékárnou. Analyzovali jsme model Pilulka CZ, kdy e-shop provozuje centrála a lékárny jsou určitým výdejním místem navázaným na centrálu. Pohled lékáren byl na tento model negativní. Viděli tuto spolupráci jako výbornou pomoc centrále, ale posouvající kamenné lékárny na druhou kolej. Informace získané v lékárnách se využívají k přesunu zákazníků z lékáren na internet. Pro centrálu Pilulky a její rentabilitu asi skvělé, pro lékárny už méně. Takto to vyplynulo z diskuzí s lékárníky, když jsme jim tento model prezentovali jako jeden z možných. Také jsme o něm uvažovali. Vždyť výzkum nám ukázal, že už 25 % respondentů nakupuje léky a doplňky stravy na internetu.

Předpokládám tedy, že cestou Pilulky jste se nevydali.

Nevydali. Zvolili jsme jiný princip, protože pro Magistru je důležitá dlouhodobá prosperita lékáren samotných. Věříme, že stejné technologie se dají využít na udržení zákazníků v konkrétních lékárnách. Největší lékárenská síť Dr. Max je v tomto směru už daleko, ale zaměřuje se na síť jako celek. Magistra investuje obrovské prostředky, abychom vytvořili oběma systémům určitou protiváhu a zpřístupnili nové technologie nezávislým lékárnám v naší franšíze Magistra lékárny.

Konkurovat velkým systémům jistě není jednoduché.

Máte pravdu. Proto jsme také náš aktivní věrnostní systém nazvali DAVID. Biblický David je symbolem boje s obry. A víme dobře, že je důležité vědět, za co bojujeme a naprosto přesně zacílit. Výchozí technologie jsou velmi podobné, ne-li stejné. Internet může pracovat proti vám a odsávat pacienty z lékáren, jak vidíme u již zmiňované Pilulky, stejně tak může

k návštěvě lékárny motivovat. Přímou vaší lékárny. DAVID motivuje vaše klienty k tomu, aby považovali právě vaši lékárnu za svou domovskou a měli vždy důvod se vracet. Umožňuje spojení individualizované péče a individualizovaných nabídek vašim klientům. To vše jednoduše, rychle a efektivně, vždy ku prospěchu klientů i lékárny.

To nevypadá, že by ten váš DAVID byl nějakým trpaslíkem.

Z technologického hlediska je také obrem. Systém DAVID byl vytvořen na základě našich dlouhodobých zkušeností a znalostí potřeb majitelů a personálu lékáren, klientů lékáren a analýzy loajalitních systémů lékárenských řetězců u nás i v zahraničí. Můžeme tak nabídnout systém vytvořený na míru přímo pro váš typ lékárny. DAVID není jen metaforou biblického bojovníka, ale vyjadřuje také ve zkratce systém, který dává více výhod a více péče klientům lékáren i lékárnám samotným. A to vše s ohledem na dlouhodobost, protože jediné dlouhodobá a kontinuální práce s klienty přináší ovoce. Jak jim, tak lékárnám. Dává více dlouhodobě. Věříme, že naše cesta a cíl jsou většinou lékárníků sympatičtější a posílí vztah mezi pacienty a jejich lékárnou. DAVID umožní lékárnám pečovat o klienty, i když zrovna v lékárně nejsou. Propojuje celoplošnou komunikaci s nabídkami pro konkrétní lidi. Individuální přístup tak u dveří lékárny nekončí. Není totiž klíčové to, co chci já, vy nebo lékárník. Klíčové je to, co chce náš klient a my mu to v Magistře chceme dát připravené na míru.

Děkuji za rozhovor.

Jana Jokešová

Ředitel MAGISTRA lékáren Ing. Lubomír Calta

Profesní život Ing. Lubomíra Calty je od roku 2000 spojený výhradně se světem farmacie. Tehdy nastoupil do společnosti Zentiva, v níž zastával různé obchodní a manažerské funkce v nejvyšším managementu firmy. Od roku 2009 pak jako ředitel OTC Sanofi pro ČR řídil spojení OTC Zentiva a OTC Sanofi a zajišťoval vypracování jejich strategie ve vztahu k pacientům i k lékárnám. Funkci výkonného ředitele společnosti Magistra zastává od 1. června 2014.

Reexport

Je nový zákon jen bouří ve sklenici vody?

V nedávné době jsme byli v pořadu České televize Máte slovo s M. Jílkovou svědky mediální přestřelky mezi zástupci lékáren, distributorů, pacientů, úřadů i zákonodárců. Jablkem sváru byl tentokrát reexport a jeho vliv na české pacienty, potažmo na veřejné lékárny.

Co reexport je a jak funguje?

Jedním ze základních principů Evropské unie je volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. Ať chceme nebo nechceme, do této kategorie spadají také léky. Legislativa umožňuje volný pohyb léčivých přípravků za zákonem stanovených podmínek. Léky ze zemí, kde jsou především z důvodu cenové regulace a nižších úhrad pojišťovnami levnější, se vyvážejí do zemí, kde jsou jejich ceny vyšší.

Jak se to může projevit ve vaší lékárně?

Jistě jste se potkali se situací, kdy přijde pacient s receptem na přípravek, který je na trhu, ale vám ho distributor jednoduše nedodá. Voláte výrobci, kde vám sdělí, že tento přípravek je pouze v nemocniční lékárně ve velkém městě. Když máte štěstí, uvolní vám u monopolního distributora třeba dvě balení, i když na receptu jsou balení tři. Kdo se pokoušel pro své pacienty zajistit například přípravky Pradaxa, Vesicare nebo Clexane, jistě si podobnou proceduru prošel.

Kdo za to může?

Na tuto konkrétně položenou otázku jsme se v televizní debatě odpovědi nedočkali. Ani zástupce Asociace inovativního farmaceutického průmyslu pan Jakub Dvořáček, ani pan Michal Krejsta zastupující Asociaci velko-distributorů léčiv nic konkrétního neřekli. Zaklínadlo, že primárním cílem všech zúčastněných je zabezpečit dostupnost pro české pacienty, se neslo celým pořadem. Konkrétní odpověď žádá. Pan Krejsta, samozřejmě, hájí odpovědnost na lékárny s distribučním oprávněním. Je vůbec možné, aby normální lékárny skutečně vyvezli úzkoprofilové léky za 3,5 miliardy korun ročně? Bez vědomí velko-distributorů? Jak poznamenal prezident České lékárnické komory PharmDr. Lubomír Chudoba, nejvíce vyvážejí velcí velkodistributori,

TOP10 - reexport vs. dodávky do lékáren v ČR

Název distributora	Provazatel lékárny	Počet balení		DDD celkem	
		Reexport	Číslo dodávek	Reexport	Číslo dodávek
Pharmax s.r.o.	ANO	324 232	10 022	7 379 108	106 868
Altana Healthcare s.r.o.	NE	227 138	11 898 348	3 379 150	282 724 772
GlaxoPharma s.r.o.	NE	143 362	321	4 881 208	0
GLAXO s.r.o.	NE	131 553		4 077 345	
PHARMA SOLUTIONS s.r.o.	NE	104 633		3 088 152	
Vialpharma s.r.o.	NE	93 296	16 624 413	1 087 630	421 022 776
VMI s.r.o.	ANO	82 263	100	2 096 270	13 440
CDM spol. s r.o.	NE	89 849	8 077	1 523 104	3 573
Delfax s.r.o.	NE	31 487	32	449 549	1 901
Pharmax s.r.o.	NE	25 133	84 629	540 838	926 434

Celý pořad na: <http://1url.cz/It24w>

případně distributoři s nimi spřátelení. Obviňovat lékárny je od pana Krejsty přinejmenším neseriózní, ne-li pokrytecké.

Je na obzoru nějaké řešení?

Vehementně diskutující předseda představenstva Gremia majitelů lékáren, Mgr. Marek Hampel vkládá velkou naději do novely zákona o léčivech, který nedávno schválila vláda. Měla by přinést kontrolu stavu léků, kterých se z důvodu reexportu českým pacientům nedostává. SÚKL bude údaje sledovat a reexport konkrétního léčivého přípravku zakáže Ministerstvo zdravotnictví. Od porušení zákazu má odrazit pokuta 20 milionů a zákaz činnosti až na dva roky. Česká republika by tak jako poslední ze zemí Visegrádské skupiny přistoupila k omezení reexportu.

Změní se něco pro běžné lékárny?

Podle Rostislava Vyzuly, který v debatě novely zákona obhajoval, se nyní nedostupné léky dostanou do každé lékárny. Jak to bude v praxi, je velmi diskutabilní. Při nedostatku léku ministerstvo jeho reexport zakáže. Když

ho bude dost, opět povolí. Představme si to jako houpačku. Lék máme, můžeme ho vyvézt. Lék nemáme, nemůžeme ho vyvézt, protože jsme ho vyvezli, když ho bylo dost. Pro lékárnu na malém městě bude objednávka takových léků opět sázka do loterie, přinejmenším složitá procedura.

Bouře ve sklenici vody?

Záměr zákonodárců je jistě bohužel a má snahu zajistit léky především pro české pacienty. Primární příčinu reexportu, a to jsou extrémně nízké ceny originálních přípravků v ČR, nijak neřeší. Naopak zákonodárci se netají snahou ceny léků dále posouvat níže a níže. Čistě teoreticky, tedy budeme mít léky levné, tím pádem dostupné. Prakticky budeme mít léky levné, tím pádem zajímavé pro reexport a nedostupné.

Vraťme se k původní situaci. Před tárou stojí pacient s receptem na Clexane, Vesicare (doplňte dle vlastní zkušenosti). Máte ho na skladě? Zrovna nemáte a chcete jej normálně objednat. Přijede v další dodávce od distributora v potřebném množství? Jedině kladné odpovědi na tyto otázky nám ukáží, jestli novela zákona něco opravdu změnila.

Magistra lékárny jsou sdružením nezávislých lékáren. Poskytujeme Vám obchodní, marketingové, mediální a další služby.

Měníme vnímání Vaší lékárny v očích klienta a pomáháme Vám s ním **trvale komunikovat.**

Nyní Vám přinášíme další důkaz, proč je výhodné být členem Magistra lékáren: aktivní systém motivace klientů DAVID. Věříme, že **aktivní, personifikovaná a nákladově efektivní komunikace** s klienty je cesta k úspěchu Vaší lékárny.

Staňte se se svou lékárnou součástí systému aktivní motivace klientů.

Jdu do toho s Vámi!

Ing. Lubomír Calta
Výkonný ředitel
Magistra, a. s.

Celiakie

– neviditelný problém

Ing. Helena Sasová, Celia-život bez lepku o. p. s.

Abstrakt

Celiakie je velmi závažné autoimunitní onemocnění, které se stále jak u laické, tak i u odborné veřejnosti velmi podceňuje. Vzhledem k tomu, že toto onemocnění má širokou škálu příznaků, od velmi závažných zdravotních problémů až po zcela nenápadné, je v mnoha případech problematicky vnímáno. U závažných zdravotních problémů zpravidla hledají praktičtí lékaři příčinu v „populárnějších“ nemocích a u mírných zdravotních problémů naopak mívají tendenci tyto podceňovat a často je přisuzovat stresu a nezdravému způsobu života. A tak je cesta k diagnóze celiakie mnohdy velmi trnitá, i když samo vyšetření není nijak složité ani nákladné.

Celou situaci pak velmi komplikují často nesprávné, až zavádějící informace, které je možné najít na internetu, ať už se jedná o odborně se tvářící webové stránky nebo jen o různé doprovodné články v e-shopech, či běžné diskuse na sociálních sítích.

Co je to celiakie?

Celiakie je velmi závažné autoimunitní onemocnění, které se projevuje mnoha způsoby a může propuknout v jakémkoliv věku. Celiakie je jako každé jiné autoimunitní onemocnění nevyléčitelná, ale je možné ji léčit a tím zmírnit či téměř odstranit její příznaky. Jedná se o geneticky podmíněné onemocnění, a pokud se neléčí, následky mohou být fatální. Celiakie není sama o sobě smrtelná, ale může vyvolat jiná smrtelná onemocnění včetně onkologických.

Závažnost tohoto onemocnění a jeho případné důsledky tedy není vhodné podceňovat.

Příznaky celiakie jsou velmi rozmanité a často zaměnitelné s příznaky jiných onemocnění, což ztěžuje její diagnostikování. Mezi

typické příznaky patří bolesti břicha, křeče v břiše, průjem, objemná nažloutlá zápachající stolice, která jde obtížně spláchnout, protože je plná nestráveného tuku, nadýmání, úbytek hmotnosti a nafouklé břicho (zpravidla u dětí).

Celiakie se ale ve většině případů projevuje tzv. **netypickými příznaky**, kterých je velmi mnoho, např.:

- chudokrevnost z nedostatku železa
- zpomalení fyzického i psychického vývoje (zejména u dětí)
- únava
- zácpa
- hubnutí (ale i tloustnutí v případě zácpy)
- předčasná osteoporóza (řidnutí kostí)
- apatie, neklid - nervozita
- úzkost, deprese
- záněty nervů
- poruchy svalové koordinace, svalová ochablost, či svalové křeče
- otoky
- mravenčení
- atopický ekzém a další vyrážky a kožní problémy
- pigmentace
- afty
- defekty zubní skloviny
- zvýšená kazivost zubů
- časté záněty horních cest dýchacích
- nesoustředěnost, plačtivost (u dětí).

Zvláštními a velmi opomíjenými příznaky jsou neplodnost a spontánní potraty.

Někdy se celiakie neprojevuje téměř vůbec, a je pak velmi špatně rozpoznatelná. Může se projevit až rakovinným nádorem, nejčastěji na tlustém střevě, nádorem lymfatické tkáně atd.

Mnozí pacienti s nediagnostikovanou celiakií, a tedy celou řadou zdravotních problémů, jejichž příčinu lékaři neodhalili, bývají označováni za hypochondry. V některých případech končí v psychologických a psychiatrických ordinacích.

Celiakie se často sdružuje s jinými autoimunitními nemocemi, nejčastěji s diabetem, autoimunitním zánětem štítné žlázy, autoimunitním zánětem jater, ledvin a celou řadou dalších. Není proto ničím výjimečným, když má pacient celiakii i diabetes. Zejména u dětí je tato kombinace nemocí poměrně častá.

Podstatou nemoci je autoimunitní proces vyvolaný konzumací lepku. Lepek je bílkovinná složka v povrchové části zrna některých obilovin. Lepek se v těle nemocného štěpí na tzv. peptidy, které vyvolávají tvorbu protilátek k těmto peptidům. V horní části tenkého střeva vzniká zánět, který způsobuje atrofii střevních klků a celkové poškození střevní sliznice. Tím dochází ke značnému zmenšení střevní plochy a k špatnému vstřebávání živin z potravy.

Prevalence celiakie se odhaduje na 1:100, ale mnohé screeniny ukazují na vyšší. V České republice by takový výskyt znamenal 100 tis. nemocných. V současné době je ale diagnostikováno pouze 10 – 15 tis. pacientů. Vzhledem k tomu, že celiakie nepatří mezi sledované nemoci a vzhledem k ochraně pacienta, není přesný

počet celiaků znám. Údaje jsou zkreslené také o pacienty, kteří naopak celiakií netrpí a diagnóza jim byla stanovena na základě nedostatečného vyšetření, např. pouze podle příznaků, či podle údajné reakce na konzumaci lepku.

MZČR vydalo metodický pokyn – **Cílený screening celiakie**, který je součástí Věstníku MZČR č. 3 vydaného 28. 2. 2011 a je závazný pro všechny lékaře a zdravotnická zařízení. Metodika uvádí, kdo je indikován k vyšetření na celiakii, kdo takové vyšetření může provádět a diagnostický postup. Stanovení diagnózy ve většině případů není složité. Sestává se z krevních testů na protilátky proti tkáňové transglutamináze

v řadě IgA, které ukáží vysokou pravděpodobnost onemocnění a následně biopsie sliznice tenkého střeva.

Diagnostikování celiakie velmi zlepšuje hojně využívaný domácí krevní test Biocard, který se vyrábí ve Finsku. Byl vyvinut mezinárodním týmem lékařů v čele s prof. Marku Makkim, finským gastroenterologem, a který je na trhu v České republice už 10 let. Je k dispozici v lékárnách a v e-shopech.

Význam domácího testu v diagnostikování celiakie je dán především skutečností, že lékaři celiakii velmi málo vyšetřují a příčiny zdravotních potíží pacientů hledají jinde, popř. je nehledají vůbec a pouze medikací potlačují symptomy. Z toho důvodu mnoho nemocných správné diagnóze stále uniká se všemi následky.

Rychlé diagnostické testy pro diagnostikování celiakie je možné používat i v ordinacích lékařů a dalších zdravotnických zařízeních, ale vzhledem k tomu, že nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, většina lékařů je nepoužívá, a tím ani nevyužívá jejich výhod. Nespornou výhodou je především to, že výsledek je znám do 10 minut a pacient nemusí v nejistotě čekat až 4 týdny na výsledek, pokud se krev z běžného náběru musí odesílat do laboratoře.

inzerce

Biocard™ CELIAC TEST
již 10 let
na českém trhu.
**Rychlý a spolehlivý
test na detekci
onemocnění celiakie.**

Celiakie je dědičné onemocnění a k jeho propuknutí je potřeba tří podmínek:

- genetická dispozice
- konzumace lepku
- a spouštěč

Mnoho lidí má pocit, že se jich tento problém netýká, což je veliký omyl.

Spouštěčem může být jakákoliv událost v životě, např. stres, infekční onemocnění, úraz, těhotenství apod. a lepek v našich geografických podmínkách konzumuje každý. Celiakie nemůže propuknout pouze u lidí, kteří nemají genetickou dispozici.

Celiakie není alergie na lepek!

Léčba celiakie

Celiakii nelze vyléčit, ale na rozdíl od ostatních autoimunitních nemocí, je známa příčina propuknutí autoimunitního procesu, a je proto možné ho zastavit vysazením lepku ze stravy pacienta. To ale s sebou nese mnoho problémů.

Celiakie je jedinou diagnózou, jejíž léčba není hrazena ze zdravotního pojištění a ani na ni není přispíváno. Veškerou léčbu hradí pacient sám.

Léčba je velmi finančně nákladná.

Pacienti s celiakií se ale potýkají s celou řadou dalších závažných problémů, jako je dostupnost bezlepkových potravin a dostupnost bezlepkových jídel v provozovnách veřejného stravování, včetně školních jídelen a vysokoškolských menz, označování potravin s obsahem lepku či bezohlednost okolí.

Překonat tyto problémy je pro některé pacienty složité, a zejména mladí lidé se se svým postižením vyrovnávají nejhůř.

Bezlepková dieta tedy není rozmar typu vegetariánství, makrobiotiky, či jen snaha o zdravý životní styl a zdravou životosprávu.

Bezlepková dieta

Jediným možným způsobem, jak zamezit projevům celiakie, je úplné vysazení lepku ze stravy nemocného – dodržování **bezlepkové diety**.

Bezlepková dieta tedy není rozmar typu vegetariánství, makrobiotiky, či jen snaha o zdravý životní styl a zdravou životosprávu.

Je to lék indikovaný lékařem. Nemocný nemá na vybranou, musí se léčit. Zaměňování bezlepkové diety s tzv. zdravou výživou, která je dobrovolným rozhodnutím konkrétního člověka, je hrubá chyba a zpravidla se celiaků velmi dotýká.

Bezlepková strava totiž může být docela dobře zdravá jako ne-zdravá. Záleží na skladbě potravin a jejich nutričních hodnotách.

Tvrzení, že bezlepková strava je zdravější, nežli strava s obsahem lepku, je nesmysl, který není ničím opodstatněný!

A naopak, bezlepková strava je při dodržování zásad zdravé výživy zcela plnohodnotná a není nutné ji ničím doplňovat.

Čím je dána vysoká finanční náročnost bezlepkové diety?

Veřejnost, která se s bezlepkovou dietou setkává pouze prostřednictvím médií, popř. zná někoho s celiakií ze svého okolí, zpravidla vidí finanční náročnost diety pouze v ceně bezlepkových potravin.

To je ale velmi zúžený pohled. Na

finanční náročnost diety působí také špatná dostupnost bezlepkových potravin, jak je již výše zmíněno, ale také celá řada dalších faktorů:

- cena potravin, které nejsou speciálními bezlepkovými potravinami
- náklady spojené se získáváním informací
- náklady na vybavení kuchyně pro zajištění přípravy bezlepkové stravy
- zvýšené náklady na energie – elektřina, plyn, voda
- náklady vyplývající z omezení stravování ve školních jídelnách a vysokoškolských menzách
- náklady vyplývající z omezení stravování v zaměstnání u dospělých celiaků
- ostatní náklady specifické podle konkrétní situace

Osvěta

Snad největším problémem všech celiaků je právě neznalost problematiky celiakie a bezlepkové diety a šíření mýtů.

Bezlepková dieta se v poslední době stala hitem hereček, modelek, některých sportovců a jiných veřejně známých lidí, kteří si o dietě vytvářejí své vlastní teorie a využívají své popularity k jejich šíření.

Ale obrovské neznalosti můžeme zaznamenat i u lidí, u nichž velmi málo jejich profese. Např. u lékařů zpravidla nikdo neočekává, že nebude vědět, co je to celiakie, popř. jak se diagnostikuje. U nutriční terapeutky zase většina lidí neočekává, že nemá dostatečné povědomí o bezlepkové dietě. Praxe ale ukazuje, že to tak může být. Je stále ještě mnoho lékařů, kteří, nejen, že odmítají celiakii vyšetřovat, protože neznají její příznaky a považují ji za vzácnou nemoc, ale často ani nevědí, jak pacienta na celiakii vyšetřit. Vědí jen, že celiakie existuje, že se jedná o jakousi nemoc a s tím vystačí.

Veřejnost zase podléhá ve velké míře nesmyslům šířeným po internetu. Tím největším je pak tvrzení, že lepek je něco škodlivého, co je nutné ze stravy vynechat.

Perníčky bez lepku pro každého

Ingredience:

65 dkg Doves Farm Směs bílá
25 dkg m. cukru
3 lžíce medu
10 dkg sádla
4 vajíčka
1 lžička sody
1/3 sáčku koření do perníku
1 lžička kakaa

Postup:

Těsto vypracujeme a necháme v ledničce odpočinout.
Vyválíme placku, vykrájíme tvary, které klademe na pečicí papír.
Před pečením potřeme vodou.

Mnoho dalších receptů a info a dalších výrobců na www.dovesfarm.cz

V prodeji Kaufland, Tesco, Globus, lekarna.cz, zdravé výživy

Příklady mýtů o celiakii a bezpečkové dítě s komentářem:

- **Chcete-li žít zdravě a zdravě se stravovat, stravujte se bezpečkově.**

Tento mýtus je velmi rozšířen a kupodivu mu mnoho lidí věří. Někteří lidé si pod tíhou těchto informací dokáží vsugerovat i různé zdravotní potíže, které jako zázrakem po nasazení diety ustoupí. Tady platí to známé: „věř a tvá víra tě uzdraví“. Medicína má pro tento případ jednodušší vyjádření: „placebo efekt“.

- **Bezpečková strava je lépe stravitelná.**
Není.

- **Omezujte příjem lepku, lepek je pro zdraví škodlivý.**

Lepek zdravému člověku neškodí, omezovat je třeba v rámci zdravého stravování nezdravé potraviny, např. bílé pečivo, sladkosti, tučná a příliš kořeněná jídla apod.

- **Přílišná konzumace lepku vede k rozvoji onemocnění celiakii.**
Ne.

- **Celiakie je civilizační nemoc způsobená špatným životním stylem, celiaků je čím dál víc.**

Není. Není známo, že by přibývalo celiaků, ale je diagnostikováno stále víc celiaků, kteří v minulosti zůstávali neodhalení. Zlepšilo se tedy diagnostikování. Rozvoj civilizace nemá přímý vliv na množství celiaků, ale současný životní styl obecně negativně ovlivňuje rozvoj autoimunitních chorob.

- **Bezpečková dieta je dobrá na hubnutí.**

Není. Bezpečková strava je při stejných stravovacích návycích více kalorická, nežli stejná strava s lepkem.

- **Pokud člověk nemá žádné zdravotní potíže, nemůže mít celiakii.**

Může. Celiakie se mnohdy projevuje velmi nenápadně. Proto je nutné vždy testovat příbuzné celiaků.

- **Potravina je bezpečková, protože po její konzumaci nemá celiak žádné potíže.**

Obsah lepku v potravine nelze měřit reakcí organismu. U dobře stabilizovaného celiaka bezpečkovou dietou, se při jejím jednorázovém nebo občasném porušení zpravidla žádné subjektivní potíže nedostavují. To nic nemění na tom, že porušení či občasné porušování diety, vyvolává autoimunitní reakci organismu s odpovídajícími následky. Absence zdravotních potíží po požití potravin s lepkem někdy svádí celiaky k porušování diety.

- **Negativní krevní testy znamenají, že pacient nemá celiakii.**

Kritériem pro stanovení diagnózy je výsledek střevní biopsie. Žádné krevní testy nejsou stoprocentní, asi u 4 % pacientů mohou být krevní testy falešně negativní. U malého procenta pacientů mohou být krevní testy také falešně pozitivní.

- **Pokud byl pacient testován na celiakii a výsledky byly negativní, nemusí se tím více zabývat. Celiakii jednou pro vždy nemá.**

Ne. Pokud je pacient v tzv. rizikové skupině, např. příbuzný celiaka, pacient s jinou autoimunitní nemocí apod., je vhodné testování

v rozmezí 2 – 3 let opakovat. Pokud má zdravotní potíže, tak častěji.

- **Pokud má pacient zdravotní potíže typické pro celiakii, ale vyšetření (střevní biopsie) bylo negativní, nemůže mít celiakii.**

Ne. V některých případech jsou projevy celiakie už v začátcích velmi intenzivní přesto, že střevní sliznice ještě není poničena, popř. je poničena jen v malých ložiscích. Má-li pacient zdravotní potíže, jejichž příčina není známá, je potřeba vyšetření na celiakii s odstupem času zopakovat.

Závěrem

Celiak nesmí konzumovat lepek, protože je tím ohrožen na životě. Celiak musí dietu

ale držet pouze svou vůli, odpovědností, disciplinovaností. **Sníst ale může cokoliv, nemá žádnou fyzickou překážku, která by mu v tom jakkoliv zabránila, a to je mnohdy opravdu těžké.**

Celia – život bez lepku o. p. s. pomáhá lidem s celiakií a jejich rodinám zvládat problematiku celiakie a bezpečkové diety. Je to jediná organizace v ČR, která veškeré služby poskytuje zcela bezplatně. Mezi hlavní aktivity patří **edukační akce, poradenství, vzdělávání, provozování webových stránek včetně poradny, sociální práce, vydávání edukačních a informačních brožur, ale také boj za zlepšení života celiaků.**

Organizace funguje od r. 2006, kdy byla založena jako občanské sdružení několika osob v Libereckém kraji. Od r. 2010 funguje celorepublikově a své aktivity vyvíjí i mimo Liberecký kraj.

Celia je členem všeoborové střešní asociace Neziskovky Libereckého kraje z. s., členem oborové střešní organizace Unie celiaků a přidruženým členem NRZP.

<http://www.celia-zbl.cz/>

celia.zbl@seznam.cz

inzerce

NOVINKA

Kakaové sušenky s vanilkovým krémem bez lepku a bez laktózy 300g

Náš nejlepší výrobek pro všestranné pečení

Recepty na www.dovesfarm.cz

V prodeji Kaufland, Globus, Tesco, lekarna.cz, zdravé výživy

Celiakie je zrádná nemoc

Postižený vypadá na pohled stejně jako ostatní, tedy jako naprosto zdravý člověk. První postřehy okolí nemocného zaznamená v momentě, kdy přijde na stravování, na návštěvu restaurace, školní jídelny, vysokoškolské menzy, či jiný způsob stravování. Najednou se situace změní. Celiaci se často ocitnou ve velmi citlivé situaci. Začne totiž zpravidla celá série vysvětlování. Pokud má okolí celiaka povědomí o bezlepkové dietě, je to jednodušší. Mnoho lidí má ale o bezlepkové dietě zcela zkreslené informace, a pak je celiak ve velmi těžké situaci. Záleží na mnoha okolnostech a pro celiaka je důležité i to, kdy je nemoc diagnostikovaná a kdy tedy s dietou začne. Každý věk má svá úskalí, a tak to děti a dospělí zvládají různě.

Jak to začalo?

Zcela nevinně. Hedvika byla ve svých 9 letech malá a introvertní. Byla často velmi rozmrzelá a já jsem jako matka její chování považovala za rozcapenost. Kladla jsem si otázku, co dělám ve výchově špatně, proč je tak „ukňouraná“ a protivná. Mnohdy se mnou vůbec nekomunikovala běžnou řečí, ale „kňourala“. Stěžovala si na kde co. A protože její problémy byly velmi různorodé a pokaždé jiné, přisuzovala jsem to rozmazlenosti – špatné výchově, snaze o upoutání pozornosti a snaze o nadřazenost nad svým bratrem.

Strašně jsem se mylíla. Hedvika je sice opravdu introvertní svou povahou, ale ostatní její způsoby jednání a komunikace byly příznaky nemoci. Cítila se neurčitě špatně. Sama nevěděla, co jí vlastně je, co ji vlastně trápí a proč se cítí tak divně. Přes všechna možná vyšetření potíží, na které si postupně stěžovala, se nezjistily žádné objektivní příčiny.

Až jednou zasáhla náhoda.

Seděli jsme na zahradní párty, pořádané k oslavě narozenin její kamarádky. Bylo tam celkem 8 dětí a všechny Hedvika znala. Čekala jsem tedy, že si s nimi bude hrát a bavit se. Jenže ona seděla na houpačce, pomalu se pohupovala a s nikým nemluvíla. Byla smutná, měla výraz nešťastného dítěte a já měla pocit, jako kdyby prodělala nějakou životní tragédii.

Tehdy si jejího chování všimla moje kamarádka – dětská doktorka a opatrně se mě začala vyptávat, zda byla Hedvika někdy vyšetřena „na lepek“. „Víš, já se určitě mylím, ale zkus Hedviku nechat vyšetřit na celiakii.“ Já jsem v té době o celiakii věděla velmi málo a znala jsem jen její klasické příznaky, které ale moje dcera neměla. Přesto jsem z opatrnosti nechala dceru vyšetřit. Všechny testy vyšly pozitivní a cesta ke stanovení diagnózy byla rychlá. Biopsie celiakii potvrdila.

Začal tvrdý boj.

Před 11 ti lety bylo o celiakii velmi malé povědomí, jak mezi laickou tak mezi odbornou veřejností. Začali jsme pátrat po informacích, po lidech se stejným problémem, po bezlepkových potravinách... Hledali jsme pomoc, kde se dalo. V té době nebyly v regionech organizace, které by pomohly. Jediným informačním zdrojem byly přednášky lékařů na akcích v Praze. A tak jsme jezdili do Prahy. V Liberci

nebylo možné sehnat bezlepkové potraviny. Nebyly uzeniny, pečivo, ostatní potraviny byly sporadicky

značené a my jsme většinou vůbec netušili, zda danou potravinu můžeme Hedvice dát. V této době, kdy jsme se doslova prali s nastalou situací, se na nás sesypaly další problémy: manželovi zemřela maminka, měl úraz a byl na operaci, po 25 letech ho propustili z práce a já jsem měla krátce založenou firmu, jejíž činnost jsem nemohla rozvíjet, protože jsem se musela starat o dceru. Přesto, že jsme v tomto období museli vynakládat velké finanční obnosy na zajištění bezlepkové stravy pro dceru, přišli jsme o většinu příjmů. Tvrdý boj o dceru o její zdraví a o její psychiku se rozrostl i o boj o přežití.

Překonávání překážek

Od doby, kdy jsme začali s bezlepkovou dietou, uplynulo 11 dlouhých let. Je to pořád tvrdý boj. Každá etapa jejího života s sebou nese jiné problémy. V současné době je Hedvika vysokoškolská studentka a bojuje ve velké míře sama. Ale pomoc rodiny je nepostradatelná. Protože se nenají v menze a v běžných kantýnách nic k jídlu nekoupí, musíme její stravování zajišťovat hodně složitě.

Cena bezlepkových potravin je obecně až 10x vyšší nežli cena ostatních potravin, a tak jsou náklady spojené s dodržováním diety až o 3 000,- Kč měsíčně vyšší, nežli u zdravého studenta. Jde ale pouze o náklady na nákup potravin. Další náklady vznikají sháněním, protože bezlepkové pečivo má ve svém běžném sortimentu jen několik supermarketů, dále i přípravou jídla, nároky na vybavení kuchyně apod.

A jak dál?

Pořád stejně. Až Hedvika vystuduje a začne pracovat, bude pořád stejně bojovat. Bude bojovat se svým hendikepem, se svou psychikou, s lidskou hloupostí a bezohledností.

A co pozitiva?

Je mnoho lidí, kteří pomohou, kteří jsou chápající a velmi ohleduplní. Jsou organizace, které organizují setkání celiaků, a tak jednotliví celiaci vědí, že v tom nejsou sami. Zlepšuje se dostupnost bezlepkových potravin a je jich mnohem více na trhu nežli před 11 ti lety.

Smutné je, že tolik potřebnou pomoc, totiž především finanční podporu a kompenzaci, nenabízí náš sociální systém.

Informace pro uživatele datových výstupů poskytovaných SÚKL

SÚKL připravuje vydání metodického pokynu REG-29, verze 4, který mění přístup k posuzování názvů léčivých přípravků.

Změna se významně projeví nejen v podobě názvů léčivých přípravků uváděných v databázových výstupech poskytovaných dalším subjektům, ale také ve velikosti (počtu znaků) následných polí SÍLA, FORMA, BALENÍ, CESTA a DOPLNĚK.

Státní ústav pro kontrolu léčiv připravuje k 1. 1. 2017 vydání nové verze metodického pokynu REG-29 Metodika posuzování přijatelnosti názvů léčivých přípravků pro účely registračního řízení, verze 4. Důvodem vydání nové verze metodického pokynu je sjednocení systému posuzování názvů léčivých přípravků v souladu se Směrnicí 2001/83/ES a doporučením Evropské agentury pro léčivé přípravky pro uvádění názvů léčivých přípravků. Zásadní změnou v posuzování a schvalování názvů léčivých přípravků je skutečnost, že vyjádření síly s jednotkami a vyjádření lékové formy již nebudou zahrnuty do názvu léčivého přípravku, tyto údaje budou následně při zpracování do databází uvedeny v samostatných polích pro ně určených. Zároveň bude zavedena definice tzv. plného označení léčivého přípravku, v rámci kterého bude název následován silou a lékovou formou:

plné označení léčivého přípravku = full product name

Pro účely tohoto článku se bude dle pravidel platných od 1. 1. 2017 název bez uvedení síly a lékové formy dále uvádět jako „název léčivého přípravku ve smyslu pokynu SÚKL REG-29 verze 4 v souladu se Směrnicí 2001/83/ES“.

I když se vydáním nové verze metodického pokynu řeší posuzování a struktura názvu v rámci řízení o registraci a změn registrace léčivých přípravků, nová struktura názvu bude mít dopad na celý životní cyklus

léčivého přípravku, především na technické parametry databází a datových výstupů týkajících se léčivých přípravků, které SÚKL poskytuje dalším subjektům ke zpracování do lékařských, lékárenských a dalších SW, databází a jiných výstupů.

Vzhledem ke skutečnosti, že název léčivého přípravku je stanoven držiteli rozhodnutím o registraci, bude proces přechodu současně schválených názvů léčivých přípravků na názvy vyhovující nové definici dlouhodobý.

Pro zjednodušení využití a lepší přehlednost datových výstupů se SÚKL rozhodl v datových výstupech pracovat s upraveným názvem léčivého přípravku (bez síly a lékové formy) ve smyslu pokynu SÚKL REG-29 verze 4 v souladu se Směrnicí 2001/83/ES, pokud to umožňuje charakter současného registrovaného názvu léčivého přípravku. Současně schválený registrovaný název léčivého přípravku bude uveden v některém z dalších polí datového výstupu.

Státní ústav pro kontrolu léčiv

SOUKROMÁ LÉKÁRNA FARMAKO JIHLAVA

Masarykovo nám. 1097/33, 586 01 Jihlava

hledá do svého usměvavého a ochotného týmu

LÉKÁRNICI / LÉKÁRNÍKA

FARMACEUTICKOU ASISTENTKU / ASISTENTA

Nabízíme:

- nadstandardní platové podmínky
- příspěvky na životní a penzijní pojištění, kulturní a sportovní aktivity, rekreaci
- za zaměstnance hradíme poplatky lékárnické komory
- 25 dní dovolené

Kontakt: Mgr. Iveta Vilímová
tel.: 567 573 031, e-mail: farmako@iol.cz
www.lekarnafarmako.cz

Zavedená soukromá lékárna v Hlinsku

přijme

**lékárníka na pozici lékárník-asistent,
event. vedoucí lékárník.**

Kontakt:

e-mail: lekarna@hlinsko.net, tel: 469 311 750, mobil 732 500 450.

Atopická dermatitida

PharmDr. Tereza Holbová

Atopická dermatitida (AD) je velmi častým chronickým zánětlivým kožním onemocněním postihující již děti v kojeneckém věku, dospívající i dospělé osoby. AD je charakteristická střídáním klidové fáze – remise a období, kdy dochází ke vzplanutí choroby a zhoršení kožních projevů – relapsu.

Charakteristicky nalézáme poruchu kožní bariéry, která s sebou nese poruchu hydratace a reparační, pohotovost k nespecifickému zánětu a vyšší náchylnost k bakteriální kolonizaci i virovým infekcím. V klinickém obrazu AD dominuje zánět, svědění a suchost, projevy mohou být značně variabilní v závislosti na věku pacienta. Epidemiologie AD je multifaktoriální, rozvoj onemocnění je podmíněn genetickou predispozicí a současně je zde vliv vnějšího prostředí (expozice alergenům, infekcím). Pacienti trpící AD mají zhoršenou kvalitu života v důsledku časté spojitosti AD s alergickou rinokonjunktivitidou, alergickou rinitidou, astmatem a potravinovou alergií, kvůli svědění si často stěžují na narušení spánku, vyskytuje se u nich vyšší riziko rozvoje deprese a jiných neuro-psychiatrických poruch.

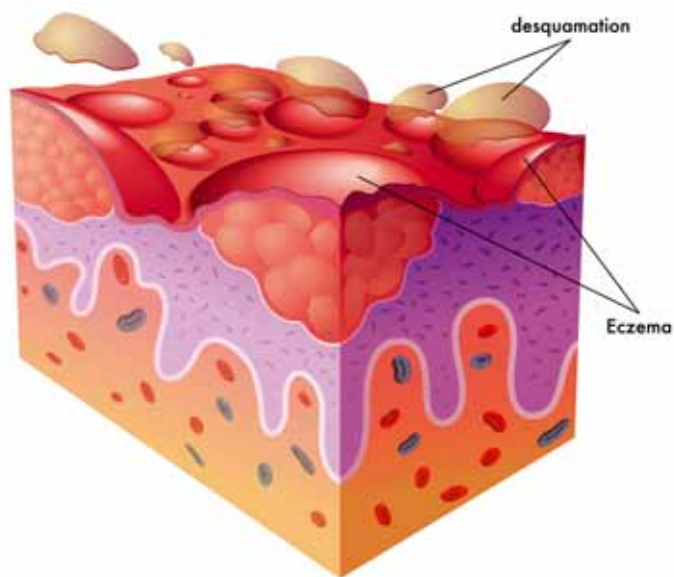
Zásadní roli ve zvládnutí AD je prevence spočívající v režimových opatřeních (eliminace provokujících faktorů) a v pravidelné péči o pokožku. Pacient, případně jeho rodina, by měli být edukováni ošetřujícím lékařem, měla by jim být popsána podstata a průběh onemocnění a způsob léčby. Pokud není AD dobře kompenzována, hrozí riziko současného rozvoje respiračních alergií včetně astmatu.

Léčba AD je lokální v závislosti na fázi onemocnění, lokalizaci projevů a věku. Základem léčby všech pacientů s AD je pravidelné používání emoliencií, které obnovují narušenou kožní bariéru, upravují pH kůže, hydratují a napomáhají regeneraci, vyznačují se i účinky antipruriginózními a antiflogistickými. Mají tedy jak účinky léčebné, tak preventivní. Mezi emolencia řadíme i koupelové oleje mající význam pro udržování správné hygieny atopické pokožky.

Velký význam má volba vhodné lékové formy v závislosti na fázi onemocnění. V akutních fázích AD jsou používány vysychavé obklady, které jsou zvláště vhodné na mokvající projevy, dále spreje, lotiony, tekuté pudry, chladivé pasty či krémy typu olej ve vodě (o/v) a gely. U chronických projevů, kdy dominuje suchost, jsou volbou mastné krémy a bezvodé masti.

V akutních stádiích AD jsou v terapii využívány lokální kortikosteroidy (KS) pro jejich silně protizánětlivý, antipruriginózní a antiproliferativní efekt. Podle účinnosti rozdělujeme lokální KS na 4 generace, přičemž I. generace představuje slabě účinné KS, zatímco IV. generace velmi silně účinné KS. U lehké až středně

těžké formy AD jsou používány slabě účinné KS (skupina I) nebo středně účinná kortikosteroidní externa (skupina II). Výhodou lokálních KS je jejich rychlý nástup účinku, jednoduchá aplikace a široká škála galenických forem. Naopak nevýhodou jsou jejich nežádoucí účinky, které mohou nastat při nesprávné technice aplikace a dlouhodobém podávání silně účinných KS na velké plochy. K lokálním nežádoucím účinkům patří kožní atrofie, strie, petechie, hypertrichóza, periorální dermatitida a snížené hojení ran. Kromě slabě účinného hydrocortisonu ve formě masti jsou všechny ostatní KS vázány na předpis.

Účinnou alternativu lokálních KS představují lokální imunomodulátory (takrolimus, pimekrolimus). Jedná se o imunosupresivně působící inhibitory kalcineurinu s významným protizánětlivým efektem, který je srovnatelný s úrovní účinku středně silných až silných KS avšak bez jejich typických nežádoucích účinků (atrofie kůže, rebound fenomén, tachyfyaxe). Topické imunomodulátory jsou vázány na předpis, preskripce je omezena na odbornost dermatologa.

Z volně prodejných nesteroidních léčivých přípravků, které lze využít při akutním zhoršení AD, ale i u chronických stádií, je k dispozici Sensicutan krém, obsahující kombinaci heparinu a levomenolu. Vzhledem ke svému složení se přípravek vyznačuje antiflogistickými, antipruriginózními a hydratačními účinky. Kromě protizánětlivého účinku aktivuje heparin tkáňovou regeneraci a urychluje proces hojení. Na rozdíl od lokálních KS lze Sensicutan aplikovat dlouhodobě bez rizika nežádoucí kožní atrofie. Jedná se tedy o lék na pomezí mezi lokálními KS (rychlý a silný protizánětlivý účinek, antipruriginózní a antiproliferativní efekt, ale nelze aplikovat dlouhodobě) a emoliencií (obnova kožní bariéry, hydratace a regenerace, ale ne tak silný efekt na zánět a svědění). Sensicutan je vhodný pro akutní i chronické stádium ekzémů, intermitentní i dlouhodobou léčbu, a to nejen u AD, ale i u alergických onemocnění kůže a psoriázy u dospělých a dětí starších 6 let.

literatura u autorky

Sensicutan®

Krém (heparinum natricum, levomenolum)

Léčba akutních i chronických onemocnění kůže provázených svěděním:

- Dermatitidy (např. atopický ekzém)
- Alergická onemocnění kůže

**Zcela bez obsahu hormonálních složek
Pro dospělé, mladistvé i děti od 6 let**

SENSICUTAN krém, 1 x 80 g

Název léčivého přípravku: Sensicutan, krém. **Složení:** 100 g krému obsahuje heparinum natricum 20 000 I.U. (m.j.), levomenolum 0,30 g. **Pomocné látky:** kyselina salicylová, kyselina sorbová, ethoxylované alkoholy: C12-C16, středně nasycené triacylglyceroly, myristylalkohol, tokoferol, alfa-acetát, dexpanthenol, disperze hydrolyzovaného kolagenu, kyselina citronová, panenský mandlový olej, čišťená voda. **Indikační skupina:** Dermatologikum (lék užívaný na kůži). **Charakteristika:** Sensicutan je krém, který má vzhledem ke svému složení výrazně protizánětlivé, protisvědivé, hydratační (zvláčňující) a regenerační účinky. Neobsahuje žádnou hormonální složku. Kromě toho zlepšuje látkovou přeměnu v povrchové vrstvě kůže, a tím urychluje hojení. **Indikace:** Přípravek Sensicutan se používá k léčbě akutních i chronických onemocnění kůže, která jsou provázena svěděním (alergická onemocnění kůže, jako atopický ekzém a kontaktní dermatitida). Přípravek je určen pro dospělé, mladistvé a děti od 6 let. **Dávkování a způsob užívání:** Přípravek je určen k zevnímu použití. Pokud lékař nepředepsal jinak, nanáší se krém 2–3krát denně na postižená místa kůže. Je vhodný i pro dlouhodobou léčbu několika týdnů. Nedostaví-li se však zlepšení (ústup zarudnutí a svědění) do týdne, je nutno vyhledat lékaře a řídit se jeho radou. V případě zhoršení příznaků musí být léčba přerušena a lékař vyhledán ihned. **Upozornění:** Přípravek nesmí být nanášen na otevřené a mokvající rány, na sliznice nebo do očí. Při náhodném požití většího množství krému malým dítětem může dojít k nevolnosti a zvracení. Je vhodné zvracení vyvolat nebo podpořit a vyhledat ihned lékaře. **Kontraindikace:** Přípravek se nesmí používat při přecitlivělosti na některou léčivou nebo pomocnou látku. Používání krému je nevhodné na otevřené rány, sliznice a mokvavé plochy, hlavně v zapákových oblastech. Přípravek není vhodný pro těhotenství a při kojení a u pacientů s poruchami srážlivosti krve. **Interakce:** Přípravek nelze používat současně s některými jinými léky pro místní používání, např. s léky s obsahem tetracyklinu, hydrokortizonu nebo kyseliny salicylové. Proto při používání jiných léků, a to na lékařský předpis i bez něj, je nutno se poradit se svým ošetřujícím lékařem. Při předepisování jiných léků je nutno lékaře upozornit na používání krému Sensicutan. **Nežádoucí účinky:** Podobně jako všechny léky, může mít i přípravek Sensicutan nežádoucí účinky, které se ale nemusí vyskytnout u každého. Přípravek je obvykle dobře snášen. Ojedinelé se mohou vyskytnout příznaky kožní nesnášenlivosti, jako je zarudnutí nebo svědění u osob s přecitlivělostí kůži nebo nesnášenlivostí některé ze složek přípravku. Tyto kožní projevy po vysazení krému obvykle velmi rychle vymizí. Při těžších alergických reakcích je nutno přerušit léčbu a vyhledat ihned lékaře. Přípravek obsahuje kyselinu sorbovou, která může způsobit místní kožní reakce (např. kontaktní dermatitidu). **Zvláštní požadavky na podmínky uchovávání:** Uchovávejte při teplotě do 25 °C. Uchovávejte mimo dosah a dohled dětí. Nepoužívejte po uplynutí doby použitelnosti vyznačené na obalu. **Druh obalu a velikost balení:** Sensicutan je bílý až nažloutlý krém. Velikost balení: 80 g krému. **Držitel rozhodnutí o registraci:** Harras Pharma Curarina Arzneimittel GmbH, D-81373 München, Německo. **Registrační číslo:** 46/297/99-C. **Datum poslední revize textu:** 24. 9. 2008. Výdej léčivého přípravku není vázán na lékařský předpis. Přípravek není hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Pozorně si přečtěte úplný a aktuální Souhrn údajů o přípravku.

Výhradní zastoupení a distribuce v ČR:

IBI - International spol. s r.o.®

Senovážné nám. 5, 110 00 Praha 1
Tel.: 281 028 230-1, fax: 281 028 232, www.ibi.cz, e-mail: ibi@ibi.cz

HARRAS
PHARMA

IBI+SEN-002-2016-1-0

Choroby dutiny ústní a jejich farmakoterapie

doc. PharmDr. Jan Gajdziok, Ph.D.

Velká část populace se v průběhu života potýká s problémy spojenými s chorobami dutiny ústní a ústní částí hltanu. Tato onemocnění vyplývají z trvalého vystavení dutiny ústní působení vnějších vlivů souvisejících s příjmem potravy, dýchacími procesy a mluvením.

Choroby dutiny ústní mohou být jedněmi z prvních příznaků vážnějšího systémového onemocnění. Zdravá dutina ústní navíc prokazatelně snižuje výskyt řady patologických stavů (kardiovaskulární poruchy, respirační infekce, cukrovka, atd.). Mezi nejrozšířenější onemocnění postihující dutinu ústní lze zařadit: *onemocnění sliznice dutiny ústní*, dále *zánětlivá onemocnění jazyka*, *nádory dutiny ústní* a v neposlední řadě *poruchy slinné sekrece*. Choroby sliznice ústní dutiny, které jsou nejčastější, se pak dělí na: *virová onemocnění erozivního charakteru*, *onemocnění ulcerativního charakteru*, *onemocnění*, která patří mezi tzv. *syndrom bílé plochy a patologické projevy* na sliznici, které jsou důsledkem jiných systémových onemocnění organismu.

Každá z těchto chorob vyžaduje specifický farmakoterapeutický zásah a to jak z hlediska výběru vhodného léčiva a jeho dávky, tak i lékové formy, jež zajistí optimální efektivitu terapie.

Lokální antiseptika

Jedná se o pomocná léčiva při terapii bakteriálních zánětlivých onemocnění ústní sliznice a dásní. Dále se užívají k léčbě zánětlivých onemocnění dýchacích cest, která jsou doprovázená bolestí v krku.

Antiseptika ze skupiny tenzidů

Řadu látek ze skupiny lokálních antiseptik lze zařadit mezi povrchové aktivní. Jejich účinek je podmíněn inhibicí růstu mikroorganismů a také zásahem do autolytických mechanismů buňky. Největší počet

zástupců této skupiny patří mezi tzv. *kvarterní amoniové soli*, které se obecně skládají z pozitivně nabitě hydrofilní aminové skupiny a hydrofóbního alkylového řetězce. Působí inhibičně na růst grampozitivních i gramnegativních bakterií, dále na houby, kvasinky a také na některé prvoky. Mají schopnost vázat se na proteiny a nukleové kyseliny, narušují integritu membrán a tím způsobují prosakování intrabuněčného obsahu. U některých mikroorganismů,

Choroby dutiny ústní mohou být jedněmi z prvních příznaků vážnějšího systémového onemocnění.

kteří jsou schopné využívat tato léčiva jako jediný zdroj energie a uhlíku, se může vyvinout plazmidy zprostředkovaná rezistence.

Benzalkonium chlorid (Benzalkonii chloridum)

Benzalkonium chlorid patří do skupiny kvarterních amoniových solí, jež mají silnou schopnost denaturovat proteiny. Mechanismus antiseptického účinku látky je založen na její vazbě na vnitřní stranu bakteriální membrány a narušení její struktury pomocí alkylového řetězce. Mimo použití v dutině ústní jako antiseptika lze benzalkonium chlorid použít také pro zvýšení penetrace léčiva sliznicí dutiny ústní, např. při léčbě Behčetovy choroby cyklosporinem. Vhodné je podání ve formě ústní vody, nebo pastilek v dávce okolo 1 mg benzalkonium chloridu na jednu dávku.

Cetylpyridinium chlorid (Cetylpyridinii chloridum)

Cetylpyridinium chlorid (CPC) je sloučenina se širokým spektrem antimikrobiální aktivity (bakterie, kvasinky, houby). Účinek podmiňuje kladně nabitá aminová skupina, která se váže k negativně nabitým proteinům na povrchu mikroorganismu, což dále způsobuje rozvrat integrity buněčné membrány a vylití buněčného obsahu. Byl prokázán pozitivní vliv na gingivitidu související s tvorbou zubního plaku, účinkuje při parodontitidě i zápachu z úst. Pravidelné užívání ústní vody s obsahem cetylpyridinium chloridu velmi účinně působí na kandidózy, podobně jako chlorhexidin. Obě látky představují v této indikaci vhodnou alternativu k lokálním

antimykotikům. Přípravky s obsahem cetylpyridinium chloridu jsou dostupné v mnoha lékových formách – v gelu, spreji, pastilkách nebo v ústní vodě. Ty obvykle obsahují 0,1 až 1 % cetylpyridinium chloridu u kapalných přípravků, 1,2 – 1,5 mg CPC v jedné pastilce, případně 1 mg účinné látky na 1 g gelu.

Benzoxonium chlorid (Benzoxonii chloridum)

Benzoxonium je kvartérní amoniová sloučenina s antibakteriálními, antivirovými a antimykotickými vlastnostmi. Používá se jako látka omezující tvoření zubního plaku nebo v terapii popálenin. Lze jej aplikovat ve formě pastilek obsahujících 1 mg benzoxonium chloridu v 1 pastilce, spreje obsahujícího 2 mg v 1 ml roztoku a ve formě orálního roztoku obsahujícího 0,5 mg v 1 ml roztoku.

Tantum Verde proti bolesti v krku. Nepostradatelný.

TANTUM
VERDE®

Chcete-li pomoci těm, kteří jsou pro Vás nepostradatelní, sáhněte po osvědčeném léku. Tantum Verde pomáhá od bolesti v krku a potlačuje zánět.

**VÝHODNÉ
RODINNÉ BALENÍ**
citron / máta
40 pastilek

**NEJSILNĚJŠÍ
FORMA Z ŘADY
TANTUM VERDE**

TANTUM VERDE jsou originální přípravky obsahující benzydamin hydrochlorid s prokázanou účinností proti zánětu a bolesti v krku.

TANTUM VERDE LEMON, MINT, EUCALYPTUS, ORANGE AND HONEY, S: Benzydamin hydrochlorid 3 mg v 1 pastilce. **IS:** Otorhinolaryngologikum, antiflogistikum. **CH:** Benzydamin je nesteroidní antiflogistikum s analgetickým, lokálně anestetickým a protizánětlivým účinkem. Redukuje symptomy zánětu (edém a erytém) a bolest. **I:** Symptomatická léčba zánětlivých projevů v ústní dutině a hltanu (gingivitida, stomatitida, parodontitida, glossitida, tonzilitida, faryngitida, afty), podpůrná léčba po chirurgických a stomatologických zákrocích v orofaryngeální oblasti. **KI:** Přecitlivělost na účinnou látku nebo pomocné látky. **ZU:** Dojde-li ke vzniku přecitlivělosti, je nutné léčbu přerušit. Tantum Verde Lemon a Mint obsahují aspartam. **NÚ:** Méně často fotosenzitivita, vzácně pálení nebo sucho v ústech. **IT:** Nejsou známy. **TL:** Přípravky by neměly být užívány v období těhotenství a kojení. **D:** Dospělí a děti od 6 let: až 3x denně 1 pastilka. **B:** Pastilky 20 x 3 mg, Lemon a Mint 20, 40 x 3 mg. Datum poslední revize textu SPC: 15. 12. 2014. Přípravky nejsou vázány na lékařský předpis a nejsou hrazeny zdravotními pojišťovnami. Seznamte se prosím se Souhrnem údajů o přípravku (SPC). **TANTUM VERDE SPRAY FORTE, SPRAY, roztok, S:** Benzydamin hydrochlorid 3 mg (spray forte), 1,5 mg (spray, roztok) v 1 ml roztoku. **IS:** Otorhinolaryngologikum, antiflogistikum. **I:** Zánětlivé projevy v ústní dutině a hltanu (gingivitida, stomatitida, parodontitida, glossitida, tonzilitida, faryngitida, afty), podpůrná léčba po chirurgických a stomatologických zákrocích v orofaryngeální oblasti. **KI:** Přecitlivělost na účinnou látku nebo pomocné látky, laktace. **ZU:** Dojde-li ke vzniku přecitlivělosti, je nutné léčbu přerušit. **NÚ:** Snížení citlivosti v ústech; tento účinek po krátké době vymizí. Ojedinele lehké pálení v ústech, výjimečně nevolnost a nauzea. **TL:** V těhotenství pouze po zvážení rizika pro plod. **D:** Spray forte: Dospělí: 2–4 dávky 2–6x denně. Přípravek v této koncentraci není určen k aplikaci dětem. Spray: Děti od 6 do 12 let: 1–3 dávky 2–6x denně. Dospělí a děti od 12 let: 4–8 dávek 2–6x denně. Roztok: Dospělí a děti od 6 let: kloktat nebo vyplachovat ústa až 6x denně, po dobu 30 sekund v množství 10–15 ml. Děti od 4 let vytírat ústa tamponem s neředěným roztokem. **B:** Spray forte 15 ml, spray 30 ml, roztok 120 ml, 240 ml. Datum poslední revize textu SPC: Spray forte, spray 12. 8. 2014, roztok 4. 6. 2015. Přípravky nejsou vázány na lékařský předpis a nejsou hrazeny ZP. Seznamte se se Souhrnem údajů o přípravku (SPC).

Další lokální antiseptika

Jód, jod-povidon (*Iodum, Iodopolyvidonum*)
Jód a jeho deriváty jsou pravděpodobně nejsilnějšími a nejširokospektrálnějšími antiseptiky. Elementární jód se již vyskytuje pouze ve formě magistraliter připravených lékopisných roztoků *Iodi solutio aquosa, ethanolica a glycerolica*. V průmyslové výrobě nahradily jodové roztoky již v padesátých letech minulého století roztoky jod-povidonu (komplex jódu s polyvinylpyrrolidonem), které způsobují méně často lokální podráždění a nejsou tak extrémně barvivé. Mezi další výhody jod-povidonu patří nízká rezistence mikroorganismů a nízká cena. Jód je schopen rychle prostupovat buněčnou membránou a působit na klíčové skupiny mastných kyselin, nukleotidů a proteinů v cytoplasmě, čímž dochází během několika sekund k buněčné smrti. Spektrum účinku zahrnuje bakterie, původce tuberkulózy, houby, viry, prvoky a některé bakteriální spóry. Největší nevýhodou jsou alergické reakce u velkého procenta pacientů. Použití je kromě těchto jedinců kontraindikováno u pacientů se sníženou funkcí štítné žlázy a u těhotných a kojících žen. Vyrábí se ve formě orálního spreje nebo koncentrátu pro přípravu, které obsahují 85 mg jod-povidonu v 1 ml roztoku.

Chlorhexidin (Chlorhexidini)

Chlorhexidin je bisbiguanid účinný proti širokému spektru grampozitivních

i gramnegativních bakterií. Jeho baktericidní účinek, díky kterému zamezuje tvoření zubního plaku, je zprostředkován srážením cytoplasmy přímo při použití ústní vody. Bakteriostatický efekt pak nastává díky adsorpci chlorhexidinu na povrchu dutiny ústní a následnému postupnému uvolňování v menším množství. Díky tomu, že má charakter kationtu, je schopen vázat se elektrostaticky na negativně nabitou buněčnou stěnu bakterií a tím narušovat její funkce. Mezi nevýhody chlorhexidinu patří jeho hořká chuť a hnědé zbarvení zubů, ke kterému dochází při časté aplikaci. Chlorhexidin se obvykle aplikuje ve formě roztoku, gelu, žvýkacích tablet, pastilek a nejčastěji ve formě ústní vody.

Triclosan

Triclosan je antimikrobiální látka ze skupiny bis-fenolů účinná proti širokému spektru mikroorganismů, proti plísním, kvasinkám a původcům malárie a toxoplasmózy. Působí protizánětlivě díky inhibici cyklooxygenasy a lipooxygenasy a také snížením tvorby významných prozánětlivých faktorů. Narozdíl od antiseptických látek, jako je chlorhexidin, vykazuje triclosan vyšší rozdělovací koeficient a díky tomu vyšší prostupnost tkáněmi. Triclosan má prokazatelně pozitivní vliv na snižování tvorby zubního plaku, zlepšuje projevy zánětu dásní, působí proti vzniku zubního kazu, zubního kamene a proti zápachu z úst bez toho, aby docházelo ke změnám původní mikroflóry v dutině ústní. Je obsažen v zubních pastách, ústních vodách, pleťových vodách a mýdlech. V současné době však u nás není registrován žádný přípravek pro orální použití s triclosanem jako účinnou látkou, kromě zubních past.

Tridekanamin (Tridecanamini hydrogenodipas)

Jedná se o alifatický amin, který působí antibakteriálně a také proti kvasinkám. Nejčastěji se používá při akutních i chronických zánětech dýchacích cest, je vhodný jako doplněk antibiotické léčby. Lze jej podávat např. v pastilkách obsahujících 5 mg tridekanaminu.

Amylmetakresol (Amylmetacresolum)

Amylmetakresol je antiseptikum, které působí baktericidně proti bakteriím vyvolávajícím infekce dutiny ústní a mandlí, působí také proti některým virům a kvasinkám. Používá se

při zánětech sliznice dutiny ústní a dásní, bolestech v krku, angínách a zánětech dýchacích cest. Tato účinná látka se nachází v pastilkách, kde je obsažena v množství 0,6 mg spolu s dichlorbenzenmethanolem a lidokainem. Forma spreje obsahuje 2,92 mg amylmetakresolu v 1 ml roztoku.

Genciánová violet (Methylrosanilinii chloridum)

Genciánová violet je trifenylmethanové intenzivně fialové barvivo s mírným antiseptickým účinkem. Působí proti grampozitivním kokům, zejména proti *Staphylococcus aureus*, vykazuje také účinek antifungální. Používá se k léčbě kandidóz, aftózní stomatitidy a dalších ústních chorob. Její výhodou je relativně malý výskyt iritací a účinnost i ve styku s tělesnými exsudáty. Aplikuje se v roztoku, který je na našem trhu dostupný jako 0,5% vodný roztok nebo jako 2% vodno-ethanolický roztok.

Nesteroidní antiflogistika

Benzydamin (Benzzydaminum)

Benzydamin je nesteroidní antiflogistikum, které narozdíl od ostatních látek z této skupiny, jež jsou kyselé povahy, má charakter slabé báze. Konkrétní mechanismus účinku není zcela objasněn – málo nebo prakticky vůbec neinhibuje syntézu prostaglandinů, daleko významnější je inhibice cytokinů, tvorby oxidativních produktů neutrofilů a TNF α . V současnosti je za dominantní považován jeho stabilizující efekt na buněčné membrány neutrofilních granulocytů. Rozhodující pro účinek benzydaminu je jeho tkáňová koncentrace – pro optimální účinek v dutině ústní je potřeba dosažení 30 – 100 $\mu\text{mol/l}$. Vykazuje nespecifickou antibakteriální aktivitu. Působí i na řadu bakterií, které jsou rezistentní k antibiotikům, jako je ampicilin nebo tetracyklin, s nímž navíc působí synergicky. Benzzydamin ve formě ústní vody se používá k léčbě tonsilitid a faryngitid, kde prokazatelně snižuje bolestivost, otok i zarudnutí a usnadňuje tak polykání. Také je často aplikován při léčbě dysphagií a u zánětů ústní sliznice po orofaryngeální chemoterapii. Díky strukturální podobnosti s lokálními anestetiky blokuje sodíkové kanály a tím snižuje bolestivost v místě zánětu (terapie gingivitid, aftů). Na našem trhu je dostupný ve formě 0,15 % orálního roztoku ke kloktání nebo potírání, ve formě 0,15 % a 0,3 % spreje a ve formě 0,5 % zubní pasty. Pastilky jako zástupci pevné lékové formy určené k rozpouštění v ústech obsahují obvykle 3 mg benzydaminu.

Flurbiprofen (Flurbiprofenum)

Flurbiprofen je nesteroidní antiflogistikum, které neselektivně inhibuje cyklooxygenázu. Kromě typického analgetického, antipyretického a antiflogistického účinku vykazuje i účinek fungistatický (*Trichophyton*, *Microsporum*, *Epidermophyton*). Citlivé na flurbiprofen jsou rovněž kvasinky (*Candida albicans*) nebo bakterie (*Staphylococcus aureus*). Na našem trhu se flurbiprofen vyskytuje jako účinná látka v pastilkách obsahujících 8,75 mg účinné látky v jedné pastilce.

Cholin salicylát (Cholini salicylas)

Cholin salicylát je nesteroidní antiflogistikum s antiflogistickým, antipyretickým a lokálně anestetickým účinkem. Účinkuje stejně jako ostatní nesteroidní antiflogistika bloádou syntézy prostaglandinů. Používá se k léčbě bolesti při zánětlivých nebo vředovitých onemocněních v dutině ústní a při prořezávání zubů u dětí. V kombinaci s antiseptikem cetalkonium chloridem se nachází v přípravku obsahujícím 87,1 mg cholin salicylátu na 1 g gelu.

Kortikosteroidy*Triamcinolon, dexamethason (Triamcinoloni acetonidum, Dexamethasonum)*

Triamcinolon i dexamethason jsou účinné glukokortikoidní hormony se silným protizánětlivým, vazokonstrikčním a antiproliferativním účinkem. Triamcinolon a dexamethason se používají u neinfekčních zánětlivých, erozivních nebo ulcerózních lézí ústní sliznice. Navzdory řadě nežádoucích účinků je triamcinolon lékem první volby u autoimunitních onemocnění, jako je např. orální lichen planus. U kortikosteroidů je třeba vždy zvažovat jejich použití kvůli řadě vedlejších účinků, jako jsou poruchy minerálního metabolismu, cukrovka, gastritida, Cushingův syndrom nebo závislost díky změnám v endogenní produkci hormonů. Kortikosteroidy efektivně prostupují dlaždicovitým epitelem, na druhou stranu ale minimálně přestupují do systémového oběhu. Ke specifickým efektům u lokálního užití patří změny v mikroflóře dutiny ústní, způsobené imunosupresivními vlastnostmi kortikosteroidů, které mohou vést např. k rozvoji orálních kandidóz. Kortikosteroidy mohou být aplikovány ve formě ústní vody, masti, gelů, depotních preparátů pod léze nebo tablet. V současné době u nás není registrován lék obsahující triamcinolon, který by byl přímo určen pro použití v dutině ústní.

Dexamethason je obsažen v koncentraci 1 mg účinné látky na 1 g orální pasty.

Lokální antibiotika a chemoterapeutika*Hexetidin (Hexetidinum)*

Hexetidin je chemoterapeutikum se širokým antimikrobiálním spektrem. Kromě bakterií bylo prokázáno jeho působení také na kvasinky. Ve formě spreje je vhodné hexetidin používat po chirurgických zákrocích v dutině ústní, kdy dočasně nahrazuje běžné čištění zubů. Zabraňuje tvorbě zubního plaku a působí preventivně proti případné bakteriální kontaminaci. Hexetidin je u nás dostupný v koncentraci 0,1 % kloktadla a roztoku pro ústní výplachy a ve formě orálního spreje obsahujícího 1,92 mg hexetidinu v 1 ml roztoku.

Fusafungin (Fusafunginum)

Fusafungin je peptidové antibiotikum, které účinkuje bakteriostaticky na řadu patogenních mikroorganismů. Nezávisle na těchto účincích vykazuje také vlastnosti protizánětlivé. Pravděpodobný mechanismus tohoto působení spočívá ve zvýšení aktivity NK buněk, stimulaci lymfocytů k produkci IL-2 a inhibici prozánětlivých cytokinů. Díky tomu je fusafungin vhodný k léčbě faryngitidy, tonsilitidy nebo bolesti v krku s omezenou možností léčby antibiotiky, steroidy nebo protizánětlivými léčivy. Fusafungin je dostupný v topické formě jako nosní nebo orální sprej v tlakovém obalu obsahujícím 5 mg v 1 ml roztoku, tedy 125 mg v jedné odměřené dávce. V současnosti není jeho další používání doporučeno z důvodu nízké účinnosti a vysokému riziku vyvolání alergické reakce.

Lokální antimykotika*Klotrimazol (Clotrimazolum)*

Klotrimazol je imidazolový derivát s širokým antifungálním spektrem. Jeho účinek spočívá v inhibici sterol 14- α -demethylasy, mikrosomálního enzymu závislého na cytochromu P-450. Dále blokuje influx vápníku do jaderných buněk a vápníkem aktivované K⁺-kanály v erytrocytech, díky čemuž reverzibilně inhibuje buněčnou proliferaci. Je považován za léčivo první volby v léčbě a profylaxi orálních a vaginálních kandidóz. Lokálně je velmi účinný, mimo jiné i u kandidóz doprovázejících onemocnění AIDS. Clotrimazol je ve světě běžně dostupný ve formě pastilek, které se ale musí aplikovat až pětkrát denně po dobu 14 dnů, proto je snaha vyvinout lékovou formu, např. ve formě

bukálního bioadhezivního filmu, která by umožňovala prodloužené uvolňování léčiva. Na našem trhu neexistuje clotrimazol dostupný v lékové formě určené přímo pro použití v dutině ústní, proto se používají vaginální tablety s obsahem 100 nebo 200 mg clotrimazolu.

Nystatin (Nystatinum)

Nystatin je makrolidové antibiotikum ze skupiny polyenů. Má široké spektrum antifungální účinnosti, je neabsorbovatelné. Mechanismus účinku spočívá ve vazbě na steroly buněčné membrány, díky které dochází k ovlivnění buněčné permeability a vylití buněčného obsahu. V současné době patří mezi základní léčiva používaná k léčbě orální kandidózy. Používá se ve formě ústní vody obsahující suspendovaný nystatin. Je dobře snášen i u imunodeficientních pacientů s vysokým rizikem rozvoje kandidózy, u kterých se podává z profylaktických důvodů – vzniká na něj mnohem méně rezistence než na azolová antimykotika. V současné době není u nás registrován lék s touto účinnou látkou vhodný pro orální podání.

Natamycin nebo-li pimarycin (Natamycinum)

Natamycin je polyenové antibiotikum s antifungálními účinky, jež vykazuje nízkou toxicitu vůči savcím buňkám. Mechanismus účinku natamycinu je odlišný od ostatních polyenových antimykotik, interaguje totiž s ergosterolem, ale narušuje od příbuzných látek nemění permeabilitu buněčné membrány. Ergosterol má v buňce více funkcí, mimo jiné se účastní endocytózy, která je klíčová v procesu klíčení spór. Používá se k léčbě onemocnění, jako je např. bronchopulmonální aspergillóza nebo mykotická keratitida a dalších povrchových onemocnění způsobených houbovitými původci. Na našem trhu nejsou v současné době registrovány léčivé přípravky s touto účinnou látkou určené pro orální podání.

Současná moderní farmakoterapie sliznice ústní dutiny se zaměřuje na co nejčlenější léčbu a odstraňování vyvolávající příčiny onemocnění. Důležitou a nedílnou součástí velkého množství léčebných postupů však stále zůstává mírnění pro pacienta nepříjemných projevů spojených s propuknutím ústní choroby. Moderním trendem poslední doby je i vývoj nových lékových forem, jejichž cílem je zvyšování pacient compliance pomocí zlepšeného komfortu užívání, mírnění nežádoucích účinků nebo zjednodušování aplikačního schématu.

Nové trendy v léčbě bolesti

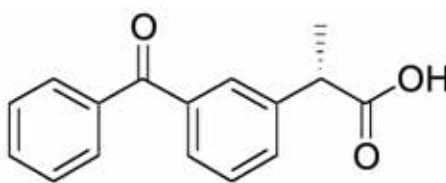
Léčba bolesti je velmi důležitou součástí medicíny a jejích jednotlivých odvětví. Bolest samotná, přestože je hlavně signálem těla, že je přítomen zdravotní problém, je sama o sobě velkým diskomfortem pro lidský organizmus a nejen pro něj. Bolest provází mnoho zdravotních potíží, je vyvolávána různými mechanismy a z tohoto hlediska je také mnoho různých způsobů, jak se jí zbavovat. Různorodá bolest vyžaduje různorodou léčbu.

Protože bolest je tím nejhorším příznakem každého onemocnění (mimo smrti), který člověku „ubližuje“, je jedním z prioritních témat chemického a farmaceutického výzkumu. Maximální úleva od bolesti s minimem nežádoucích účinků a minimem kontraindikací je tím pomyslným vítězným cílem všech odborníků zabývajících se vývojem látek s analgetickými vlastnostmi.

Za jednu z takovýchto inovací je považován i dexketoprofen trometamol. Tato látka je derivátem kyseliny propionové stejně jako ibuprofen, který patří k analgetikům s největší povědomostí mezi laickou veřejností a také k látkám s největší spotřebou.

Dexketoprofen, podle IUPAC (2S)-2-(3-Benzoylphenyl)propanoic acid – *Schéma 1* – je v posledních několika letech středem zájmu vědců nejen z hlediska jeho samostatného analgetického účinku, ale také jeho případných kombinovaných forem.

Schéma 1

Z farmakokinetického hlediska má dexketoprofen velký potenciál. Při jeho porovnání s ostatními deriváty kyseliny propionové a také některými dalšími NSAID patří mezi látky s nejrychlejším dosažením maximální plazmatické koncentrace. Porovnání NSAID preparátů registrovaných v České republice je shrnuto v *Tabulce 1*.

Tabulka 1 – Farmakokinetická data ²⁾

Léčivo	T _{max}	T _{1/2}
Dexoket	15-60 min	1,65 h
Nalgesin S	60-120 min	12-15 h
Ketonal	73,2 min	2 h
Ibalgín 400	45 min	2 h
Surgam	60 min	1,5-1,7 h
Diclofenac AL	120-180 min	3-6 h
Nimesulid	120-180 min	3,2-6 h

Z hlediska biologického poločasu eliminace patří dexketoprofen do první kategorie (do 6h) stejně jako ibuprofen a většina ostatních derivátů kyseliny propionové.

Jak jsme již zmínili na začátku, je mnoho různých faktorů vyvolávajících bolest a zasahujících různé orgány. Mezi ty nejčastější „běžné“ bolesti patří bolest hlavy, bolest zubů a bolesti různých částí pohybového aparátu, zejména pak velkých kloubů. Deriváty kyseliny propionové patří k běžně užívaným preparátům k mírnění bolesti z této škály. Mírnou bolest řeší pacienti sami bez konzultace s lékařem za využití volně prodejných forem preparátů, u závažnějších forem je

léčba závislá na preskripci lékařem, ať už látek ze skupiny NSAID, nebo i dalších skupin léčiv využívaných k léčbě silné bolesti jako jsou opioidy.

Studie zahrnující právě jeden z běžných typů bolesti, a to bolest zubů (konkrétně po extrakci zubu) prokázala velmi rychlý nástup účinku právě u dexketoprofenu. Látka byla porovnávána s ibuprofenem, kde bylo shledáno, že analgetický efekt u obou látek je srovnatelný ovšem až v okamžiku

většího odstupu od podání terapeutické dávky pacientovi (6 hodin a déle). Při porovnání analgetického efektu 1 hodinu po podání vykazoval dexketoprofen signifikantní převahu u pacientů s úplnou absencí bolesti (25,5 % u dexketoprofenu oproti 6,5 % u ibuprofenu) při dávkování 25 mg dexketoprofenu a 600 mg ibuprofenu¹⁾.

Rychlý nástup účinku je ovšem pouze jedním z důležitých faktorů každého analgetika. Dalšími důležitými kritérii jsou snášenlivost preparátu a míra nežádoucích účinků v poměru k analgetickému účinku. Léčiva ze skupiny NSAID patří mezi látky s fotosenzitivními vlastnostmi, které mohou zapříčinit fototoxickou nebo fotoalergickou reakci. Mezi tyto látky patří například ibuprofen, ketoprofen, nebo naproxen.

Volně prodejná analgetika patří v dnešní době k jedné z nejčastěji užívaných skupin léčivých látek. Z environmentálního hlediska patří volně prodejná analgetika k potenciálně rizikovým látkám. V roce

Volně prodejná analgetika patří v dnešní době k jedné z nejčastěji užívaných skupin léčivých látek.

2012 byl v České republice proveden plošný screening pitné vody, který byl zaměřený právě na výskyt reziduí v pitné vodě po spotřebě léčiv. Screening tzv. „na kohoutku“ u spotřebitele prokázal, i když ojediněle, právě ibuprofen v množství nad mez stanovitelnosti (0,5 ng/l) a to 0,5–1,2 ng/l. Screening na výstupu úpravené vody (tzn. na nejrizikovějších místech) zachytil v 16 případech z 23 přítomnost ibuprofenu v již upravené vodě³⁾. Pokud vezmeme v úvahu rozdíl v terapeutických dávkách ibuprofenu (400–800 mg) a dexketoprofenu (25 mg) a fakt, že molekula a tedy i molekulová hmotnost dexketoprofenu je větší (mechanické filtry v úpravárnách vod), pak čistě z matematického hlediska by mělo mít užívání dexketoprofenu mírnější dopad na životní prostředí a potažmo na zdraví populace.

Ibuprofen jako první analgetický derivát kyseliny propionové má za sebou již dlouhou historii a jeho účinek je poměrně dobře zmapován. Dexketoprofen jako jeden z modernějších derivátů na svou „historii“ ještě čeká. Ale už dnes se zdá, že se stává velmi zajímavým přínosem v léčbě bolesti.

Zdroje:

- 1) Jiménez-Martínez E. et al., Study of the analgesic efficacy of Dexketoprofen Trometamol 25mg. vs. Ibuprofen 600mg. after their administration in patients subjected to oral surgery, Med. Oral. 2004, 9, 138–148.
- 2) www.sukl.cz – Souhrn údajů o přípravku pro Nimesil, Ketonal, Ibalgin, Nalgesin S, Dexoket, Diclofenac AL, Surgam.
- 3) Studie SZÚ: Výskyt humánních léčiv v pitných vodách v České republice, 2012.

inzerce

dexketoprofen trometamol

DEXOKET® 25 tablety

Rychlá a účinná pomoc při bolestech* pohybového aparátu, zubů a menstruačních bolestech⁵

* ke krátkodobé léčbě bolesti mírné až střední intenzity

Silný^{1,2,3}Rychlý^{3,4}Dobře snášený^{1,2}

Zkrácená

informace o přípravku

Dexoket 25 tablety. Složení:

Dexketoprofenum 25 mg v podobě dexketopro-

fenum trometamoli v 1 potahované tabletě. Indikace:

Symptomatická léčba bolesti mírné až střední intenzity jako je

muskuloskeletální bolest, dysmenorea, bolesti zubů. Dávkování: 1

potahovaná tableta každých 8 hodin, maximálně 3 tablety denně. Při akutní bolesti se

doporučuje užít 30 minut před jídlem. U starších pacientů, pacientů s mírným až středně závažným

poškozením funkce jater a pacientů s mírnou poruchou funkce ledvin by celková denní dávka neměla

přesáhnout 50 mg. Kontraindikace: Hypersenzitivita na kteroukoli složku přípravku nebo na jiná NSA; anamnéza

vyvolání astmatického záchvatu, bronchospasmu, akutní rýmy, tvorby nosních polypů, kopřivky nebo angioneurotického edému po

látkách s podobným účinkem (např. kyselina acetylsalicylová nebo jiná NSA); známá fotoalergická nebo fototoxická reakce při léčbě ketoprofenem nebo

fibráty; aktivní nebo anamnestický peptický vřed/GIT krvácení, perforace v anamnéze; chronická dyspepsie; jiné aktivní krvácení; Crohnova choroba, ulcerózní kolitida; závažné srdeční

selhání; středně závažná až závažná porucha funkce ledvin; závažné poškození funkce jater; hemoragická diatéza nebo jiná porucha srážlivosti krve; závažná dehydratace (v důsledku zvracení, průjmu nebo nedostatečného příjmu

tekutin); těhotenství a kojení. Přípravek nesmí být podáván dětem. Upozornění: Pacientům s GIT příznaky, zhoršenou funkcí ledvin, jater nebo srdce a pacientům užívajícím diuretika je třeba věnovat zvýšenou pozornost. Při prvních

známkách výskytu kožní vyrážky, slizničních lézí nebo jakýchkoli jiných příznaků hypersenzitivity musí být přípravek vysazen. Zvláštní opatření se vyžaduje u pacientů s vrozenou poruchou metabolismu porfyrinů, dehydratací, ihned

po rozsáhlém chirurgickém výkonu. Při onemocnění varicellou se doporučuje vyhnout se užívání přípravku. Přípravek má malý nebo mírný vliv na schopnost řídit nebo obsluhovat stroje, a to z důvodu možného výskytu závratí nebo

ospalosti při jeho užívání. Interakce: Nevhodné kombinace: jiná NSA, perorální antikoagulační, heparin, kortikoidy, lithium, methotrexát (15 mg/týden a více), hydantoiny a sulfonamidy. Kombinace vyžadující opatnost: diuretika,

ACE inhibitory, aminoglykosidová antibiotika, sartany, methotrexát (méně než 15 mg/týden), pentoxifylin, zidovudin, deriváty sulfonylurey. Ostatní: beta-blokátory, cyklosporin, takrolimus, trombolitika, antiagregační látky a SSRI,

probenecid, kardioglykosidy, mifepriston, chinolonová chemoterapeutika. Nežádoucí účinky: Časté: Nevolnost a/nebo zvracení, bolesti břicha, průjem, dyspepsie. Méně časté: insomnie, úzkost, bolesti hlavy, závratě, somnolence;

vertigo; palpitace; zrudnutí; gastritida, zácpa, sucho v ústech, flatulence; vyrážka; únava, bolest, astenie, ztuhlost, malátnost. Vzácné a velmi vzácné viz plné znění Souhrnu údajů o přípravku. Uchovávání: Při teplotě do 30°C.

Uchovávejte blíster v krabičce, aby byl přípravek chráněn před světlem. Balení: 10 potahovaných tablet. Držitel registrace: Menarini International Operations Luxembourg S.A., Lucembursko. Reg. číslo: 07/184/06-C. Datum

poslední revize: 26. 4. 2015. Přípravek je vydáván i bez lékařského předpisu a není hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Před předepsáním si přečtěte celý Souhrn údajů o přípravku.

Určeno pouze odborníkům ve smyslu zákona 40/1995 Sb.

1 Marengo JL, Clin Drug Invest 2000; 19: 247–256.

2 Metscher B, Fortschr Med 2000; 118(4): 147–151.

3 Leman P, Emerg Med 2003; 20: 511–513.

4 Barbanjo Rodriguez MJ, et al. Expert Rev. Neurother., 2008; 8(11): 1625–1640.

5 Souhrn údajů o přípravku Dexoket® 25 tablety,

datum poslední revize textu dne 26. 4. 2015.

Má homeopatie své místo v dnešním konceptu lékárenské péče?

PharmDr. Renata Semeráková,

lékárník, odborný garant sekce farmaceutů HLA, člen ECH Subcommittee Pharmacy.

Během posledních let stoupá zájem o samoléčení a volně prodejné léky. Současný pacient se stává aktivním – sám vyhledává zdravotní informace a podílí se na péči o vlastní zdraví. Stoupá jeho zájem o prevenci. Lékárny jsou nejnáze dosažitelná zdravotnická zařízení určená široké veřejnosti a často představují první kontaktní místo pacienta v systému poskytování zdravotní péče.

Lékárník zaujímá strategickou pozici mezi lékařem a pacientem a je tím zdravotnickým pracovníkem, který je kompetentní k poskytování poradenství o léčivých přípravcích dostupných bez lékařského předpisu. Je nezastupitelný v zajišťování bezpečné a účinné samoléčby.

V rámci individuálního lékového poradenství může lékárník doporučovat i homeopatické přípravky, protože jsou v České republice dle české i evropské legislativy registrovány jako léčivé přípravky a část z nich je volně prodejná. S ohledem na zvláštní vlastnosti homeopatických léčivých přípravků, jako je velmi nízký obsah účinných složek a obtížnost použití konvenčních statistických metod při klinickém hodnocení, jsou registrovány zjednodušenou registrací a kontrolovány jen z hlediska bezpečnosti a kvality.

Pokud se lékárník nechce spokojit pouze s prodejem homeopatik, ale chce je aktivně doporučovat v samoléčení, je především třeba, aby homeopatické léky a jejich působení dobře znal. Homeopatická klientela je náročnější, a je nutné, aby lékárník, na kterého se takový klient či pacient obrátí s žádostí o radu, byl v homeopatii skutečně kompetentní. Měl by být schopen poradit v samoléčení, ale také rozhodnout, kdy je nezbytná konzultace s lékařem.

Jednou z organizací zajišťujících kvalitní vzdělávání odborníků v homeopatii v ČR je Homeopatická lékařská asociace (HLA). Členství v HLA bylo až do loňského května vyhrazeno pouze lékařům a veterinárním lékařům, nyní je otevřeno i pro farmaceuty. Největší výhodou pro její členy je příslušnost k organizaci, která je partnerem CEDH (Centrum pro vzdělávání a dokumentaci v homeopatii) se sídlem

v Paříži. HLA je začleněna i do mezinárodního rámce členstvím v Evropské Komisi pro homeopatii (ECH) při Radě Evropy.

Lékárna, jejíž personál je odborně způsobilý v homeopatii, zvyšuje v dnešní době agresivní konkurence svoji specifickou, ať už jde o lékárnou veřejnou či nemocniční. Nejčastějším homeopatickým zadáním v nemocniční lékárně je příprava k operaci. U náročných operací, ke kterým je pacient často objednáván v dlouhém pořadníku, znamená každé oddálení termínu posunutí o několik týdnů. Navíc je žádoucí, aby se pacient k operaci dostavil pokud možno v co nejlepší psychické i fyzické kondici. Často se jedná o pacienty rizikové – warfarinizované, polymorbidní, užívající velké množství léků, kde jsou možnosti výběru dalších klasických léků pro samoléčbu výrazně omezeny. Použití homeopatik se s klasickými léky nevylučuje, v řadě případů je mohou vhodně doplňovat, nebo nabízet řešení tam, kde klasická medicína není dostatečně účinná a bezpečná.

Chirurgický zákrok může u pacienta vyvolat úzkost a je vždy určitou formou traumatu. Pacientovi můžeme doporučit homeopatika, která ho připraví na zákrok i na období, jež po něm následuje.

Zásadním doporučovaným léčivým přípravkem je Arnica Montana 15 C. Je vhodný v prevenci, v časně pooperační péči i ve fázi rekonvalescence. Zlepšuje pružnost cév, omezuje krvácení, urychluje vstřebávání hematomů a zmírňuje bolestivost po zákroku. Je možné jej použít samostatně nebo kombinovat s dalšími léky se synergickým či doplňujícím účinkem:

Phosphorus 15 C – Snižuje riziko hemoragie.

Gelsemium 15 C – Proti velké úzkosti, která pacienta doslova paralyzuje, k potlačení strachu s pocitem na omdlení, k dodání pocitu jistoty.

Aconitum napellus 30 C – Při strachu z operace s hypertenzí, syndromu bílého pláště, akutním stresem při vyslovení závažné diagnózy.

Staphysagria 9 C – K urychlení hojení rovných řezných ran skalpelem, zmenšení bolestivosti po zákroku.

Nux vomica 9 C – Na podporu jaterní detoxikace po anestézii, ke snížení pooperační nauzey, zvracení, usnadnění prvního vymočení, zlepšení pooperační zácpy.

Apis mellifica 15 C – Při pooperačním otoku s pocitem píchavé, pálivé bolesti, zlepšujícím se studenými obklady; při lokální alergické reakci na léky nebo použitou dezinfekci.

China 9 C – Při fyzické astenii doprovázené bledostí a hypotenzí u pacientů, u kterých došlo k rozsáhlé ztrátě organických tekutin (hemoragie, pocení...), srovnává vnitřní prostředí.

Oscilloccinum® – V perioperačním období stimuluje obranné mechanismy organismu, připraví jej na zvýšenou zátěž a ochrání před případnou infekcí.

Více odborných informací o homeopatické léčbě a kurzech homeopatie pro lékárníky je možné najít na stránkách Homeopatická lékařská asociace www.hla-homeopatie.cz. a cedh.cz

Jak předcházet osteoporóze?

Co je to osteoporóza už ví asi každý. Ne každý ale ví, že se dá do určité míry ovlivnit správnou výživou, pohybem a zejména dostatečným příjmem minerálních látek a to především vápníku spolu s vitamíny K2 a D3.

Osteoporóza se týká každé třetí ženy a každého pátého muže. Ve světě má osteoporózu více než 200 milionů lidí a toto číslo se bude stále zvyšovat. Ohrožený jste i vy!

Co s tím umíme dělat?

Nejdůležitější je uvědomit si to a hned začít s prevencí. Vápník si organismus neumí vytvořit sám, a proto ho musíme přijmout stravou. Zamysleli jste se někdy nad tím, zda je váš příjem vápníku stravou dostatečný?

Přírodní vápník je pro člověka nejvhodnější

Pokud máme v krvi nedostatek vápníku, tělo si ho zajistí ze svých rezerv. Štítné žlázy dá pokyn a ta uvolní hormon a s pomocí něj začne vápník odbourávat z kostí. Pokud je tento úbytek z kostí dlouhodobý, vzniká osteoporóza. Proto je důležité mít příjem vápníku pod kontrolou.

Není jedno, jaký vápník si vyberete

Přírodní vápník OVOVITAL® vyroben z vaječných skořápek kromě vápníku obsahuje i další důležité minerály, které vstřebávání vápníku podporují a to hořčík, fosfor, stroncium,

měď a zinek. Zároveň neobsahuje žádné přídavné chemické látky, které by zatěžovaly organismus. Neobsahuje cukr, proto je vhodný pro diabetiky a lidi, kteří nedokážou využít vápník z mléka a mají například laktózovou intoleranci. Forma této jedinečné substance z vaječných skořápek je až o 30 % lépe vstřebatelná než jiné chemicky připravené vápníkové – kalciové doplňky.

Užívat vápník samostatně ale nestačí!

K tomu, aby se vápník v našem tenkém střevě vstřebal a dopravil do kostí a zubů, potřebujeme vitamin D3. I když si myslíme, že po létě ho máme dostatek, není to pravda a většina lidí má jeho hladinu nízkou. Od podzimu do jara dokonce velmi nízkou! Je proto nezbytné doplňování vitaminu D3 v podobě výživových doplňků. A to stále není vše. Nejnovější lékařské výzkumy říkají, že při vstřebávání vápníku potřebujeme nejen vitamin D3, ale i vitamin K2. Úkolem vitaminu K2 je jeho nasměrování do kostí a zubů. Vitamin K2 dokáže vyplavovat tukové a vápenaté usazeniny z cév, a tak přímo působí i na snížení rizika srdečně-cévních chorob.

Chtěli byste vědět víc? Klikněte si na stránku www.jsemstalekost.cz, kde získáte všechny důležité informace, anebo se podívejte na naši Facebook stránku.

inzerce

Jsem stále **kost**

Pravidelně užívám **Calcium Ovovital + Vitamin K2 + D3**

Originální přírodní doplňky.

☀ večer 1 cps

☀ ráno 1 cps

www.jsemstalekost.cz

Antibiotika bezpečněji již posedmé

V týdnu od 14. do 20. listopadu 2016 proběhne již posedmé informační kampaň Antibiotický týden v prostředí lékáren 2016. Tato akce probíhá v návaznosti na Evropský antibiotický den, stanovený Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) na 18. listopad. Lékárnici věnují této kampani celý týden, tak jako Světová zdravotnická organizace.

Zdroj: www.lekarnici.cz

Elektronická univerzita EUNI.cz k výročí 10 let spustila mobilní aplikaci

Poskytovatel e-learningových akreditovaných kurzů EUNI.cz slaví 10 let své existence. U této příležitosti potěšila své uživatele inovací v podobě mobilní aplikace nazvané EUNIKALENDÁŘ. Aplikace umožní snadné vyhledávání a plánování odborných lékařských kongresů, seminářů nebo kurzů. Na ty nové či oblíbené vás navíc umí upozornit.

Odborné akce lze vyhledávat pomocí různých filtrů, které jsou nastavitelné ihned po přihlášení, přímo na vstupní stránce aplikace. „Aplikace obsahuje vyhledávač mezi akcemi a pokročilé filtrování podle místa a data konání, firemních či odborných akcí, specializace. Dokáže vyfiltrovat pouze nové či všechny dostupné akce. To vše je přístupné z úvodní obrazovky,“ popisuje Dagmar Dolinská, manažerka projektu ze společnosti Pears Health Cyber. Velkou výhodou EUNI KALENDÁŘE je i možnost prokliku na stránky pořadatele akce na danou událost, což pro uživatele představuje značné časové úspory.

Ve spolupráci s Euni.cz se budou v této aplikaci objevovat i konference Pharma News!

Firma ProSpon vyvíjí kloubní náhrady za pomoci SOLIDWORKS od Dassault Systèmes a 3D tisku.

Přesný 3D model tvarově složitých implantátů snižuje náklady na jejich výrobu.

Firma ProSpon, český výrobce speciálních kloubních implantátů a dalších zdravotnických produktů, již dvanáct let využívá ve všech svých projektech aplikaci SOLIDWORKS od Dassault Systèmes. Novinkou je využití aditivní metody výroby titanových implantátů – tzv. 3D tisku. Za pomoci SOLIDWORKS probíhají všechny projekty 3D modelování, počínaje vývojem implantátu nebo jiného zdravotnického prostředku až po tvorbu speciálních nástrojů, které slouží k jejich zavedení do těla pacienta.

Společnosti SOTIO a NBE-Therapeutics podepsaly smlouvu o spolupráci s licenčním ujednáním pro vývoj nové generace protinádorových přípravků

Biotechnologické společnosti NBE-Therapeutics AG a SOTIO a.s. oznámily zahájení spolupráce na vývoji nové generace léčivých přípravků – konjugátů protilátky a léku (antibody-drug conjugates, ADC) – zaměřených na účinnější protinádorovou léčbu. Na základě této smlouvy budou NBE-Therapeutics a SOTIO spolupracovat na výzkumu, předklinickém vývoji a výrobě nových produktů ADC. Tyto produkty budou vycházet z patentovaných technologií společnosti NBE-Therapeutics v oblasti přípravy protilátek (Transpo-mAbTM) a jejich cílené konjugace s novými druhy toxinů s protinádorovým účinkem (technologie SMACTM). SOTIO pak bude mít celosvětově na starosti klinický vývoj, registraci a uvádění ADC přípravků na trh.

Pevné ceny léků v lékárnách? Zapomeňte!

19. října 2016 vydal Evropský soudní dvůr důležité rozhodnutí ohledně pevných cen léků na předpis v Německu. Ve sporu o internetové dodávky léků na předpis z Holandska německým pacientům, Evropský soudní dvůr konstatoval, že stanovení pevných cen léků je v rozporu s principy soutěže a nemůže být odůvodněno důvody ochrany zdraví a života lidí, jelikož tato právní úprava není s to zajistit dosažení sledovaných cílů. Jinými slovy, pevné ceny léků jsou v EU nepřipustné. Tím jakákoliv snaha o zavedení pevných cen, či pevných doplatků v ČR dostala takříkajíc ránu z milosti. Celý rozsudek v českém jazyce <http://1url.cz/It24b>

FIXAplast představuje nový hřejivý relaxační gel WARM

PharmDr. Andrea Kleinová

Další trumf na bolavé a unavené svaly

Bolesti zad, ztuhlá šíje a ramena, svalová únava. Kdo z nás to nezná, může se považovat za šťastnou výjimku. Stačí jeden pracovní den, a nezáleží ani tolik na tom, v jakém zaměstnání, a tělo leckdy doslova úpí. Jako by si žádalo pořádnou masáž, která prohřeje, prokrví a uvolní bolavé svalstvo.

Jenomže najdete čas a peníze na každodenní masáž.

Kdo již vyzkoušel hřejivé relaxační náplasti FIXAplast, ví, že uvolnění bolavých svalů a úlevu od bolesti lze dosáhnout

výrazně snadněji, a to navíc s účinkem po delší dobu.

Jako úplnou novinku lze teď navíc zvolit i FIXAplast- hřejivý relaxační GEL WARM, který vás vrátí zpět do kondice a podobně jako šikovný masér poskytné úlevu vašemu namoženému tělu.

Léčivé teplo přírody

Kromě dalších prospěšných složek se o vaše blaho totiž postará extrakt z Capsicum frutescens, neboli papriky křovité. Tato paprička totiž, podobně jako její příbuzné, obsahuje kapsaicin, což je mimo jiné látka odpovědná za lokální prohřátí a regeneraci. Nás však zajímá hlavně to, že jde

o rostlinný alkaloid, jehož účinky jsou pro unavené a bolavé svaly jako stvořené. Lze aplikovat lokálně, opakovaným vmasírováním dosáhnete intenzivnějšího účinku.

Příspěvá k podpoře krevní cirkulace, zvyšuje rychlost metabolismu a pokožku regeneruje. Výzkum českých vědců také prokázal, že je tato látka výrazně užitečná i při tlumení bolestí chronických.

Nechte se příjemně prohřát a dopřejte si s relaxačním WARM gelem FIXAplast regeneraci a vonnou pohodu, které si rozhodně zasloužíte.

Výrobek je dermatologicky testovaný.

inzerce

FIXAplast® Hřejivý gel WARM

**“V okamžiku navodí pocit
mírného zchlazení,
který v průběhu několika
minut přechází do hřejivého
relaxačního účinku”**

**Doporučujeme
také naši hřejivou
relaxační náplast
s účinkem až na 12 hod.**

více na www.fixaplast.cz

NOVINKA

MUDr. David Tomášek:

Bezjizvá operace prsů

Zvětšení prsou je v současné době velmi běžná záležitost a provádí ji úspěšně řada pracovišť. Není však **zvětšení jako zvětšení**. Lišit se mohou ve velikosti, tvaru a kvalitě implantátu, ale především typem řezu a precizností jeho provedení.

V našem centru Precizia již od devadesátých let provádíme tzv. „bezjizvé“ zvětšení prsou, které je typické řezem z ohybu z pažní jamky. Vyplývá z toho, že operační vstup tedy jizva někde být musí, ale v podpaždí je nejméně jizva vnímatelná. Tento postup nabízí jen velmi málo klinik/operátorů, protože je to postup velmi náročný na čas, preciznost a především zkušenosti. My v našem centru Precizia, ale tento typ řezu provádíme nejčastěji, protože víme, že vložené úsilí do tohoto typu řezu, se odrazí v maximální spokojenosti klientky. Největší výhodou tohoto postupu je totiž absence jakýchkoliv jizev v oblasti prsou. Jediná jizvička je schovaná v ohybu kůže v pažní jamce. I při detailním pohledu na prsa, například při intimních chvílích s partnerem, tak nelze poznat, že se provedlo zvětšení prsou esteticou plastickou chirurgií.

Klasické postupy zvětšení prsou, jako je řez z podprsni rýhy anebo přes dvorec, jsou velmi preferované operátory především díky snadnějšímu vložení implantátu. Tento postup je pro většinu operátorů pohodlnější a méně rizikovější, nicméně pro klientku je to postup zřetelnější. Na naší klinice tyto postupy téměř již neprovádíme, protože až na výjimky neexistují důvody proč augmentaci prsů dělat těmito klasickými postupy, když to jde udělat stejně dobře i „bezjizvým“ způsobem, který klientce přinese další úroveň benefitu. Víme, že „bezjizvé“ zvětšení prsou nezvládne každý, a že je potřeba mít velké zkušenosti a cit pro pečlivost a detail – a to je přesně to, co naše centrum Precizia nabízí. Zárukou jsou desítky spokojených klientek, které bezjizvé zvětšení prsou na naší klinice podstoupily.

Vhodná indikace

Pro koho je výkon vhodný, kdo jej může podstoupit?

Provedení augmentace řezem z pažní jamky (axily) je vhodné pro většinu žen, které se rozhodnou pro zvětšení prsou pomocí implantátů.

Při „bezjizvém“ zvětšení prsou jsou preferovány kulaté implantáty, které jsou díky vysoké kohezivitě obsaženého gelu pro tento operační přístup vhodné. V kombinaci s uložením implantátu pod sval, kdy je implantát lépe upevněn a drží tvar ve správných partiích poprsí, je docíleno maximálně přirozeného vzhledu prsou.

Kontraindikace a rizika

Kdo jej naopak podstoupit nemůže, co je kontraindikací k výkonu a proč? Jsou s výkonem spojená nějaká rizika? Jaké jsou možné či nejčastější komplikace?

„Bezjizvé“ zvětšení prsou není vhodné pro ženy s výrazně povislými prsy, u kterých je vhodnějším zákrokem modelace prsou.

Při modelaci je možné zároveň prsa zvětšit implantáty – v tomto případě se však volí operační přístup pod prsním dvorcem, či z podprsni rýhy, neboť jizvy na prsou jsou vzhledem k modelaci nevyhnutelné.

K „bezjizvému“ zvětšení prsou se váže řada možných rizik a komplikací, stejně jako u augmentací z ostatních operačních přístupů. Součástí každé předoperační konzultace je poučení o možných rizicích tohoto zákroku. Věnujte vždy těmto informacím dostatečnou pozornost.

Průběh výkonu (ošetření)

Jak probíhá výkon? Předchází mu nějaká příprava? Provádí se v lokální či celkové anestezii? Je bolestivý? Probíhá ambulantně či s hospitalizací? U chirurgických výkonů - kde budou ve výsledku jizvy?

„Bezjizvé“ zvětšení prsou probíhá v celkové anestezii a trvá zhruba 2 hodiny a po provedení operace je vhodná hospitalizace 1-2 dny. Vzhledem k provedení celkové anestezie je nutné před zákrokem podstoupit předoperační vyšetření (laboratorní vyšetření, EKG, ultrazvuk prsou).

Po zavedení celkové anestezie operátor zvolí nejvhodnější místo v podpaží pro co nejšetrnější operační řez, ideálně přesně v polovině podpažního ochlupení, v místě kožní vrásky. Přesné umístění v této vrásce při dobře zhojeném řezu zajistí, že jizva prakticky zanikne a zároveň zajistí vhodný přístup pro umístění implantátu pod sval.

Následuje tumescence – přeplňování tkáně roztokem obsahujícím adrenalin – které vede ke stažení cév a tím je omezeno krvácení

v místě vstupu a dutiny pro implantát. Po vložení implantátu do vytvořené dutiny se zavádí drenáž (úzká trubička na permanentní odsávání sekrece), která je vyvedena operační ranou a odstraněna druhý den po operaci. Jizva po zavedení drénu je tedy schovaná v místě jizvy po vložení implantátu a po zahojení téměř zaniká.

Bezprostředně po výkonu (ošetření)

S čím musí pacient počítat? (např. podráždění pokožky, modřiny, otok, bolestivost)

Vzhledem k umístění operačního přístupu v podpaží je bezprostředně po výkonu omezen pohyb paží, který může být i pocitově bolestivější.

Při neopatrném uvolňování tkáně v podpaždí nebo anatomické atypii lymfatických cest může dojít k nevýznamnému poškození lymfatických cest, které může vést k bolesti v podpaží či přechodnému otoku paže.

Zároveň je nutné z dutiny pro implantát odsávat přebytečnou sekreci v prvních 24 hodinách pomocí drénů. Jejich odstranění může být nepříjemné.

Bezprostřední péče o operovanou krajinu spočívá v intenzivním chlazení první noc, což působí i jako analgetikum a i prevence zbytečných otoků.

Doporučený pooperační (pozákrkový) režim

Jaký režim je třeba dodržet? Je nutno nosit speciální prádlo? Jaká jsou omezení pohybu či běžných aktivit? Může se pacient ihned vrátit ke svému běžnému režimu během 24h nebo musí počítat s delší rekonvalescencí (nutná pracovní neschopnost - jak dlouho)? Při ošetření v obličejí u žen - kdy možno aplikovat make-up? U chirurgických výkonů - péče o jizvy, další praktické informace: kdy na sluníčko, kdy sport a plná fyzická zátěž, koupání/plavání, atd.

Po propuštění do domácího ošetření (druhý den po operaci) je nutno dodržovat klidový režim, který je nezbytný pro správné umístění a upevnění implantátů. První dva měsíce po operaci se nedoporučuje zvýšená fyzická námaha. V tomto období je preferováno pouze sprchování, ne koupání.

Nezbytnou součástí režimu po zákroku je komprimace hrudníku tak, aby se implantáty správně umístily a nedocházelo k jejich pozdějšímu posunu. Fixaci zajišťuje odnímatelný pruh na prsa, který se přikládá na první 2-3 týdny na horní kvadranty prsů. Ve zvláštních případech se přikládá i elastická podprsenka bez košíčků, tzv „lambáda“, kterou se snažíme udržet vlastní prsní žlázu nad implantáty (v případě povislejších prsů). Tato kompresivní podprsenka se nosí dle stavu minimálně měsíc po operaci.

Výsledný efekt

Co je výsledným efektem zákroku? Jakou má trvanlivost? Lze výkon opakovat? Za jak dlouho? Lze jej kombinovat či doplnit jiným výkonem (ošetřením)?

Výsledným efektem operačního postupu z podpaží (axily), tzv. „bezjizvého“ zvětšení prsů je **maximálně přirozený vzhled a absence jizev v oblasti prsou**. Jediná jizva, která je vidět, je umístěna na „neviditelné“ místo do podpaží, kde si ji nikdo s podobným zákrokem nespojuje. Sebevědomí ženy je tedy maximálně posíleno. Vzhledem k náročnosti tohoto postupu je vhodné zákrok podstoupit u takového operatéra, který má konkrétně s tímto zákrokem dostatek zkušeností.

Preventivně a od prvních příznaků

- léčba pro celou rodinu
- bez věkového omezení
- výhodné balení 30 dávek

BOIRON®

www.boiron.cz

Oscilloccinum, perorální granule. Volně prodejný homeopatický léčivý přípravek k vnitřnímu užití. SLOŽENÍ: Anas barbariae, hepatis et cordis extractum 200 K. Pomocné látky: sacharóza, monohydrát laktózy. DÁVKOVÁNÍ A ZPŮSOB POUŽITÍ: preventivně užívat 1 dózu týdně, od prvních příznaků užít 1 dózu co možná nejdříve a následně užívat 1 dózu 3x denně po dobu 1-3 dnů. Celý obsah jedné dózy nechat rozpustit pod jazykem nebo v malém množství vody. DRŽITEL ROZHODNUTÍ O REGISTRACI: BOIRON, 2 avenue de l'Ouest Lyonnais, 69510 Messimy, Francie. REGISTRACNÍ ČÍSLO: 93/364/92-C. DATUM REVIZE TEXTU: 3. 9. 2015. Výdej přípravku bez lékařského předpisu. Přípravek není hrazen zdravotními pojišťovnami.

Pharmacy Software
a PHOENIX company

**Apatyka servis
přeje šťastné a veselé**

K Pérovně 945/7, 102 00 Praha 10, Telefon: +420 296 808 300, www.apatykaservis.cz, obchod@apatykaservis.cz
Servisní centra Apatyka servis: Plzeň • Brno • Ostrava • Vysoké Mýto • Tábor • Turnov • Otrokovice

La Buchta

Publikace s podtitulem Cesta z jednoho těsta ukáže všem, že pouze jediné těsto, které umíchá i malé dítě, může za pomoci pár obměn a triků posloužit jako základ pro nespočet senzačních dezertů.

Svůj nápad s hravostí sobě vlastní autorská trojice s uměleckým názvem *La Buchta* shrnula pod stejnojmenný název knihy. V rozsáhlé encyklopedické části popisuje Jitka Rákosníková podstatu a kvalitu základních surovin, které doplňuje o nevšední rady k pečení.

V knize naleznete více než 80 receptů, včetně několika variací krémů, polev a náplní. Kapitoly *Dorty, koláče a buchty, malé dezerty a bábovky* doplňuje nečekaná kapitola *La Buchta naslano*, kde autoři přidávají několik slaných variací.

La Buchta – Cesta z jednoho těsta, vydalo nakladatelství Smart Press, 2016, www.smartpress.cz, www.labuchta.cz

Čokoládový chilli chlebiček

Těsto:

3 vejce
150 g (jemného) krupicového cukru
200 g másla + na vymazání
200 ml (polotučného) mléka
300 g hladké mouky
2 lžičky prášku do pečiva (nejlépe bezfosfátového)
špetka soli
+
25 g kvalitního kakaa
100 g kvalitní tmavé čokolády 70 % (rozpuštěné)
1 lžička mletého chilli

Čokoládový krém na naplnění:

500g mascarpone, 300g čokolády
Mírně zchladlou rozpuštěnou čokoládu vmíchejte ručně do mascarpone, vznikne krém hladké konzistence.

„Do Labuchtích receptů používáme jen tu nejkvalitnější čokoládu, u tmavé čokolády minimálně s obsahem kakaa 70 %“

+ tmavá čokoláda na ozdobu

Nejprve si umíchejte krém na naplnění. Troubu předehřejte na 180 °C. Vejce oddělte. Žloutky utřete s cukrem, do ještě horkého rozpuštěného másla vmíchejte studené mléko, směs spojte s vejci, přidejte mouku s práškem, sůl, kakao, čokoládu a chilli a vše důkladně promíchejte. Bílky ušlechtejete dotuha a opatrně je spojte s těstem.

Těsto vlijte do vymazané a papírem vyložené chlebičkové formy o objemu 1,5 l (délka 25 cm). Vložte do trouby a pečte 35 až 45 minut, až chlebiček vyběhne a bude propečený. Nechte ho trochu vychladnout, dvakrát rozkrojte napříč na poloviny, spojte čokoládovým krémem a nakonec ho ozdobte hoblinami z čokolády.

Limetkový dort

Těsto:

6 vajec
300 g (jemného) krupicového cukru
400 g másla
400 ml (polotučného) mléka
600 g hladké mouky
4 lžičky prášku do pečiva (nejlépe bezfosfátového)
2 špetky soli
+
dřeň z 1 vanilky nebo pár kapek vanilkového extraktu
kůra a šťáva z 5 limetek

Krém:

500 ml smetany ke šlehání
500 g měkkého plnotučného tvarohu
kůra a šťáva z 1 limety
moučkový cukr podle chuti

Troubu předehřejte na 180 °C. V míse ušlehejte buď ruční balonovou metlou, elektrickými metlami, případně v robotu s nasazenou metlou vejce s cukrem do pěny. Do ještě horkého rozpuštěného másla vmíchejte studené mléko, směs promíchejte s vejci s cukrem, přidejte všechny ostatní suroviny a vše důkladně umíchejte do hladkého těsta.

Těsto rozdělte do 4 odepínacích forem o průměru 15 cm vyložených papírem na pečení. Vložte je do trouby a pečte asi 30 minut. Po upečení nechte korpusy vychladnout a pak je seřízněte, aby byly rovné.

Na krém ušlehejte šlehačku a spojte ji s ostatními surovinami, oslaďte podle chuti. Krémem spojte korpusy a celý dort jím potřete.

Špenátový Quiche

Těsto:

1 velké nebo 2 malá vejce
100 g másla
75 ml (polotučného) mléka
150 g hladké mouky
1 lžička prášku do pečiva (nejlépe bezfosfátového)
malá špetka soli

Náplň:

6 vajec
100 g čerstvého listového špenátu
50 g parmazánu (jemně strouhaného)
sůl a pepř podle chuti

Troubu předehřejte na 180 °C. V míse ušlehejte buď ruční balonovou metlou, elektrickými metlami, případně v robotu s nasazenou metlou vejce do pěny. Do ještě horkého rozpuštěného másla vmíchejte studené mléko, směs promíchejte s vejci, přidejte všechny ostatní suroviny a vše důkladně umíchejte do hladkého těsta.

Vlijte ho do vymazané koláčové formy o průměru 22 cm a pečte asi 20 minut, až těsto trochu vyběhne a zezlátne.

Na náplň si prošlehejte vejce s parmazánem, vmíchejte listy špenátu a přidejte sůl a pepř podle chuti. Upečený korpus zalijte náplní, vraťte do trouby a pečte dalších 15 až 20 minut, dokud náplň nezezlátne.

Královédvorsk

kraj romantických šílenců

Královédvorsk netvoří jen údolí řeky Labe, lesy plné hub a borůvek nebo barokní kamenné perly v Kuksu. Královédvorsk žije své příběhy a ty nejznámější jsou postavené na skutečných, byť šílených a zároveň romantických základech.

Proto jsme se rozhodli Královédvorsk pojmenovat KRAJEM ROMANTICKÝCH ŠÍLENCŮ. Posuďte sami:

- **Josef Vágner** přenesl Afriku do srdce Evropy (Safari J. Vágnera v ZOO Dvůr Králové)
- **František Antonín Špork** nepotřeboval léčivý pramen, aby vybudoval světové lázně (Hospital Kuks)
- **Jaroslav Valečka** nepotřeboval kopec, aby postavil hrad (přehrada Les Království na řece Labe)
- **Královédvorsk** nepotřebuje zimu, aby mělo Vánoce (expozice ručně vyráběných vánočních ozdob v Městské muzeu ve Dvoře Králové nad Labem)
- **Václav Hanka** nepotřeboval pravdu, aby pozvedl národ (Rukopis královédvorský)

Královédvorsk
kraj romantických šílenců

VÁNOČNÍ OZDOBY
Stálá expozice místní tradiční výroby

Nepotřebují zimu, aby měli Vánoce!

Přijďte a hrajte o atraktivní pobyty!

MĚSTSKÉ MUZEUM

Městské muzeum nepotřebuje zimu, aby mělo Vánoce (expozice vánočních ozdob)

Tradice výroby vánočních foukaných ozdob začala na Královédvorsk v roce 1931 a přežila dodnes. Vánoční ozdoby ve tvaru exotického ovoce, konvičky, ptáčka nebo muchomůrky visí o Vánocích asi v každé královédvorské rodině, ale jinde jsou považovány za unikáty. A pokud si každoročně užíváte zdobení vánočního stromčku, potom si stálou expozici vánočních ozdob v Městském muzeu ve Dvoře Králové vychutnáte. Ozdoby různých tvarů, velikostí a typů jsou zde

uložené v důmyslných šuplíkách a skříňkách. Jejich postupné otevírání a objevování barevných unikátních vánočních ozdob se stává hrou nejen pro děti.

Královédvorsk
kraj romantických šílenců

ZOO DVŮR KRÁLOVÉ
Unikátní africké safari. Jediné lvi safari v ČR.

Přenesl Afriku do srdce Evropy!

Přijďte a hrajte o atraktivní pobyty!

JOSEF VÁGNER

Josef Vágner přenesl Afriku do srdce Evropy (ZOO Dvůr Králové)

Josef Vágner, ředitel královédvorské zoo v letech 1965–1983, začal v druhé polovině 20. století převážet africká zvířata do středu Evropy, do tehdejší zahrady bývalého továrníka Neumanna ve Dvoře Králové nad Labem. Nebyly, a ani dnes zde nepanují podmínky jako v Africe. Přesto Josef Vágner v královédvorském „Údolíčku“ vytvořil středoevropské safari a zvířata si sám v Africe odchytával (2000 kusů na 9 výpravách).

Dosáhl svého snu: dnes se můžete autem projet po Africkém safari Josefa Vágnera v ZOO Dvůr Králové stejně jako v Africe. Budete obklopeni buvolu, pakoni, stády antilop, vodušek či zeber. I lvi vám budou v jedinečném lvi safari přecházet přes cestu nebo ležet u auta. Máme Afriku v centru Evropy. Od září roku 2016 se tato část zoo dokonce pyšní statutem kulturní památky.

Jaroslav Valečka - nepotřeboval kopec, aby postavil hrad (přehrada Les Království)

Romanticky vyhlížející věžičky přehrady Les Království mohou zdálky připomínat hradní věže. Právě neobvyklé stavební provedení

vodního díla včetně kamenické práce činí tuto přehradu na řece Labi vyhledávaným zastavením při návštěvě Královédvorka.

Pohádkově vypadá i dům hrázného spolu se šoupátkovými věžemi, které slouží pro regulaci odtoku vody z nádrže. Málokdo však zná jméno pražského architekta Jaroslava Valečky, který je autorem těchto esteticky vyladěných kamenických úprav. Jeho díla můžeme vidět například i v Turnově, kde navrhl na začátku 20. století obecnou měšťanskou školu chlapeckou a odbornou školu zlatnickou.

S přehradou jsou spíše vázána jména inženýra Jaroslava V. Velflíka, který jako oprávněný stavební inženýr a geometr stavbu vedl, a inženýra Josefa Plicky, pod jehož vedením byla přehrada nad Dvorem Králové nad Labem vyprojektována.

Až se budete procházet či projíždět po úzké koruně hráze přehrady Les Království, představte si 100 kvalifikovaných kameníků, kteří královédvorský pískovec přesně opracovávali a stavěli dle návrhu pana Valečky. Právě Jaroslav Valečka, který ačkoliv nebývá u stavby uváděn, z ní udělal u technické stavby pomocí výjimečných romantických prvků jednu z nejkrásnějších přehrad vůbec. Knihu o historii přehrady s dobovými fotkami od místního královédvorského badatele Karla Martinka si můžete zakoupit v Městském muzeu ve Dvoře Králové nad Labem („Tešnovská přehrada - historie vodního díla na horním toku Labe“) nebo v městském informačním centru na náměstí TGM.

František Antonín Špork - nepotřeboval léčivý pramen, aby vybudoval světové lázně (Hospital Kuks)

V roce 1692 začal F. A. Špork budovat barokní komplex léčebných zařízení v malebném labském údolí, které bylo příliš zamokřené

a pro zemědělské využití nevhodné. Špork naopak přítomnosti spodních vod využil: na levém břehu Labe postavil lázeňskou budovu a v údolí Labe zřídil upravené stezky kolem zachycených „léčivých pramenů“.

Po uvedení do provozu v roce 1695 se lázním dařilo. Na pravém břehu Labe byl postaven naproti lázeňské budově klášter Milosrdných bratří se špitálem a před ním kostel Nejsvětější Trojice s rozsáhlou kryptou pro zemřelé. V Kuksu přibýlo i divadlo a v dalších letech byly lázeňské cesty vyzdobené plastikami sochaře Matyáše Bernarda Brauna prodlouženy a doplněny o sochařský komplex Betléma. Zachycené „léčivé prameny“ v údolí Labe byly však ve skutečnosti jenom vývěry mělkých podzemních vod, a zřídelní základna lázní tak od počátku nefungovala dle plánu. Hrabě Špork se bez úspěchu pokoušel nalézt pro své lázně skutečnou minerální vodu, bez které Kuks nemohl dále konkurovat západočeským lázním. Úpadek lázní v Kuksu jen stvrdila velká povodeň, která v roce 1740 zničila zachycené prameny v údolí Labe. Lázně už nebyly nikdy obnoveny.

V roce 2013 začala rekonstrukce barokního areálu včetně Hospitalu Kuks s barokní lékárnou, která trvala 22 měsíců. V roce 2015 opravený barokní areál navštívilo 139.000 turistů a stal se 6. nejnavštěvovanější památkou v rámci Národního památkového ústavu určité i díky nové cyklostezce Hradec Králové-Kuks. V roce 2016 získal areál ocenění v soutěži o nejlepší destinaci v ČR či Stavbu roku.

Rukopis královédvorský - falzum nebo originál?

Ve věžní kobce děkanského kostela sv. Jana Křtitele ve Dvoře Králové nad Labem objevil v roce 1817 Václav Hanka s místním kaplanem Pankrácem Borčem Rukopis královédvorský. Ať už jako falzum, nebo opravdový rukopis z dob středověku, splnil rukopis roli vzpruhy pro český národ v době národního obrození. V roce 2017 se chystají oslavy 200 let od jeho objevení, kdy je objednáno do Dvora i originál rukopisu. Vidět jeho věrnou kopii můžete však již nyní v Městském muzeu ve Dvoře Králové nad Labem nebo při návštěvě kobky v kostele sv. Jana Křtitele. Tato kobka je zejména v letních měsících veřejnosti přístupná přes věž kostela, ze které je jedinečný výhled nejen na město.

Pokud vás příběhy okouzly a napadlo vás navštívit tento kraj, potom se vaším průvodcem po kraji může stát turistická hra „KRÁLOVÉDVORSKO“, která se spustila na jaře letošního roku a pokračuje ještě do roku 2017.

GS Úžasné VÁNOCE

SOUTĚŽ O VYSNĚNÉ ZÁŽITKY
v celkové hodnotě **500 000 Kč**

1. cena: 250 000 Kč
2. cena: 100 000 Kč
3. cena: 50 000 Kč

250 Kč za FOTOLAB CEWE FOTOKHIMA

GS Condrio® DIAMANT
Diamant imobilizující přípravky
• Křečové bolesti
• Chřaptáky, nemoci
• Mléka a šleha

Limitovaná edice 1+1

Zdvojnásobte Vaše šance na výhry a vyhrajte 500 000 Kč!

GS Dormian RAPID
GS Eladen
GS Koenzym Q10 60 mg PREMIUM
GS Ginkgo 60 PREMIUM

doplňky stravy

Autor: Yan	Vývrat	Závodní družstvo	Telegraf. volání o pomoc	Chemická značka hliníku	Druh papouška		Rosol z mořských řas	Halucino- gen	Pohádkový medvídek		Obyvatel Nového Zélandu	Chemický prvek	Chemická značka oxidu cínitého	Dehet (obecně)
Poševní vločka						Horský skřítek				Krém Přijímatel potravy (u zvěře)				
Kolem						Začátek tajenky Harmonie								
Tlakový stroj				Naklíčený ječmen Povrchové doly					Část el. motoru Průzračné					
Primát			Shakespea- rův král Rakovnic- ký podnik					Linka Druh chrta					Španělské vino	Lyžařská větrovka
Český malíř							Jednotka informace Jm. hereč- ky Westové				Opak světla Vysoké karty			
	Druh hvězdy	Japonská potápěčka Elipsa				Ženské jméno Příloha k ovaru						Starší zájmeno Vlach		
Zavářkové knedlíčky					Pečínka Římských 601					Zásobník obilí Vada				
Barvivo na vejce				Škopek Předložka					Zánět sliznice Zvratné zájmeno					
Konec tajenky							Symetrála				Turecký důstojník			
Pohádková postava							Splav				Nátěrová hmota			

Tajenku zasílejte na adresu Pharma News, Jakobiho 326, 109 01 Praha 10 – Petrovice, na e-mail: pharmanews@pharmanews.cz nebo SMS na tel.: 777 268 259 do 10. 1. 2017. 10 luštitelů odměníme. **Výherci křížovky ze září 2016:** Naděžda Kiliánová, Brno-Bystrc; Jana Jakubcová, Dvůr Králové n.L.; Ludmila Moravčíková, Kynšperk nad Ohří; Eva Sýkorová, Dolní Břežany; Jaroslav Stejskal, Liberec 25; Ingeborg Formánková, Uničov; Zuzana Pátková, Havlíčkův Brod; Lucie Kmoníčková, Praha 9, Horní Počernice; Mgr. Lososová, Ořechov; Helena Balková, Česká Lípa

Ovocné tyčinky Dr.Light Fruit

Jiný způsob jak dodat vitamíny a minerály do organismu!

Dostat do sebe dostatečné množství vitamínů bývá někdy problém. V létě to ještě jde, ale jakmile se zúží nabídka sezónního ovoce, bývá to horší. Řešením je ovoce sušené, například v podobě praktických ovocných tyčinek Dr.Light Fruit.

Základem všech tyčinek Dr. Light Fruit jsou sušené meruňky. Ty jsou pro naše tělo doslova lékem. Obsahují cukry, organické kyseliny (salicylovou, jablečnou, citronovou), provitamin A v bezpečné formě karotenu, který posiluje obranyschopnost organismu proti infekcím stejně jako obsažený vitamin C. Významný je také podíl vitamínu B. Ten je nezbytný pro správné fungování celého organismu. Sušené meruňky také díky vysokému obsahu stopových prvků přispívají k rovnováze nervové soustavy, potlačují malátnost, nervozitu a depresivní stavy.

Tyčinky Dr.Light Fruit jsou k dostání v několika typech.

Dr. Light Fruit Energy-Bar doplní chybějící energii například po cvičení za pomoci sušených meruněk, citronu, zázvoru a biologicky aktivního komplexu, který zahrnuje L-Theanin, extrakt ze zeleného čaje a vitamin B3.

Dr.Light Fruit Slimstyle-Bar je tropickým koktejlem pro štíhlou linii. Kombinace sušených meruněk a exotického ovoce: kiwi, ananasu a papáji. Navíc obohacena o biologicky aktivní

složky Bromelain a Papain zrychlující metabolismus.

V tyčince **Dr.Light Fruit Immuno-Bar** jsou meruňky doplněné o sílu hroznů, jablek, rybízu a šípkové a malinové šťávy. Kromě toho je navíc obohacena vitamíny skupiny A, E, C. Svou přirozenou formou tak tyčinka podporuje imunitu.

Dr.Light Fruit Visio-Bar sází na borůvky, které mají mnoho užitečných vlastností a pomáhají se starat o oči. Tyčinka bohatá na vitamíny B1, B2 a zinek.

inzerce

www.pharmind.cz

Ovocné tyčinky Dr.Light Fruit

Jiný pohled na vitamíny ...

Dr.Light Fruit Visio-Bar

Péče o oči

Neodolatelná kombinace meruněk, borůvek, zinku a vitamínů skupiny B1, B2 a B8 pro péči o unavené oči

Dr.Light Fruit Energy-Bar

Pro dodání energie

Meruňky, zázvor, citron a biologicky aktivní komplex: L-Theanin, extrakt ze zeleného čaje a vitamin B3

Dr.Light Fruit Slimstyle-Bar

Pro štíhlou linii

Meruňky, exotické ovoce a Slim-komplex: bromelain, papain a chrom pikolinát

Dr.Light Fruit Immuno-Bar

Na posílení imunity

Meruňky, černý rybíz, malina a šípek a vitamíny skupiny A, E, C

Eucerin®

**Vyplnění hlubokých vrásek zevnitř.
Bez injekcí!**

MEDICÍNSKÁ PÉČE PRO KRÁSNOU PLEŤ

ODBORNÉ PORADENSTVÍ ☎ 466 029 444 WWW.EUCERIN.CZ